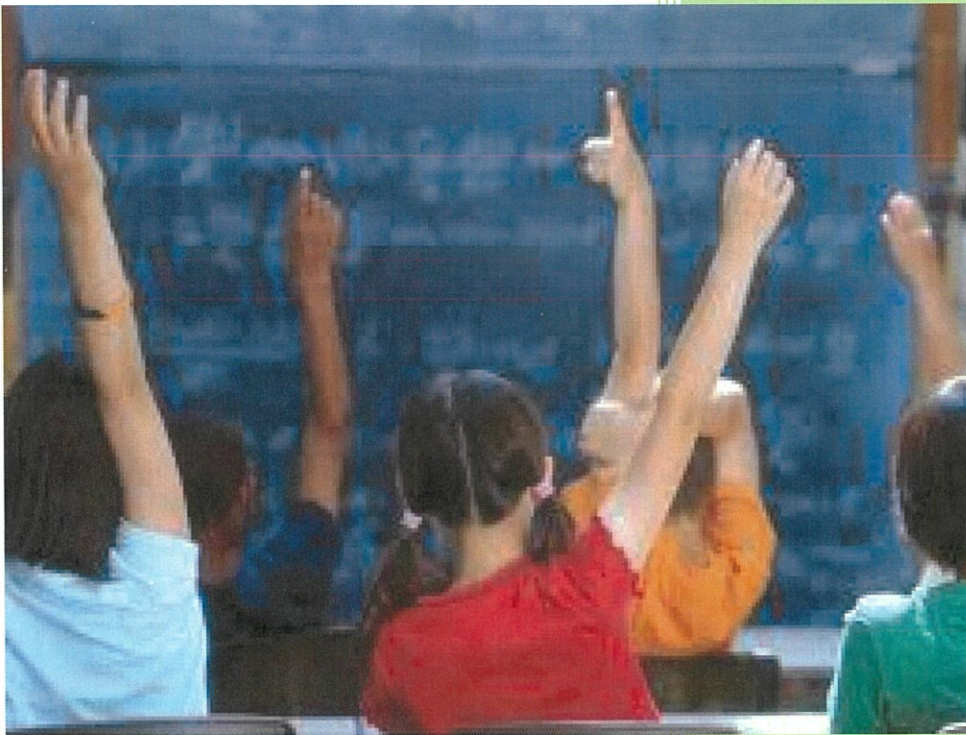

2021

Ikt.sz.: 32/1/2021

Pedagógiai program

Pécsi Illyés Gyula

Általános Iskola

7636 Pécs,

Málom-hegyi út 1.

Tartalom

NEVELÉSI PROGRAM

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	4
1.1. Pedagógiai alapelveink.....	4
1.1.1. Nevelés és oktatás	5
1.1.2. Részvétel a közéletben	5
1.2. Az iskola pedagógiai tevékenységének értékrendszere	5
1.2.1. Az emberi magatartás általános értékei.....	6
1.2.2. Az intézményünk által kitűzött értékcélok.....	6
1.3. Az iskolában folyó nevelés-oktatás céljai, feladatai, a pedagógiai eszközök és eljárások formái	7
1.3.1. Az iskolában folyó nevelés-oktatás és színterei.....	8
1.3.2. Az iskolaotthonos nevelés célja, feladatai	9
1.3.3. Iskolán kívüli tanórai foglalkozások kötelező tananyaga elsajátításának keretei	9
1.3.4. Erdei iskolák, osztálykirándulások.....	15
1.3.4.1. Boldog iskola	16
1.4. Pedagógiai folyamataink.....	16
1.4.1. A tanítás-tanulás területei.....	16
1.4.2. Fejlesztési területek – nevelési célok	34
1.4.2.1. Az erkölcsi nevelés	34
1.4.2.2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés.....	34
1.4.2.3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés	35
1.4.2.4. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése.....	36
1.4.2.5. A családi életre nevelés.....	36
1.4.2.6. A testi és lelki egészségre nevelés	36
1.4.2.7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	37
1.4.2.8. Fenntarthatóság, környezettudatosság.....	38
1.4.2.9. Pályaorientáció.....	38
1.4.2.10. Gazdasági és pénzügyi nevelés.....	39
1.4.2.11. Médiatudatosságra nevelés	39
1.4.2.12. A tanulás tanítása	39
1.4.3. Kulcskompetenciák.....	40
1.4.3.1. A tanulás kompetenciái	40
1.4.3.2. Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi	40
1.4.3.3. Digitális kompetencia.....	40
1.4.3.4. Matematikai gondolkodási kompetencia.....	40
1.4.3.5. Személyes és társas kapcsolati kompetenciák.....	40
1.4.3.6. Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság.....	45
1.4.3.7. Munkavállalói, vállalkozói kompetencia	40
1.4.3.8. További releváns kompetenciaterületek.....	40

HELYI TANTERV

2. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	41
2.1. Az 1-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	44
2.2. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	48
2.3. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	50

3. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei	71
3. 1. Az iskola egészségnevelési programja.....	70
3. 1. 1. Az egészségnevelési program célja.....	70
3. 1. 2. Az egészségnevelés várható eredményei	81
3. 2. Az iskola környezeti nevelési elvei.....	81
3. 2. 1. Kiemelt stratégiai céljaink.....	82
3. 2. 2. A környezeti nevelés színterei	83
3. 2. 3. Környezeti nevelés a tanórákon	84
3. 2. 4. Környezeti nevelés az egyéb foglalkozásokon, kiemelten a tanulószobai foglalkozásokat	87
3. 2. 5. Környezeti nevelés osztálykiránduláson, erdei iskolában.....	87
3. 2. 6. A környezeti nevelés tantárgyközi keretek közt	88
3. 3. Az iskolai környezet kialakításában és az iskola működtetésében rejlő környezeti nevelési lehetőségek.....	91

Mottónk:

*„Olyan lesz a jövő, mint amilyen a ma iskolája!”
(Szent-Györgyi Albert)*

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Az intézmény hitvallása

Legyen olyan nevelési és oktatási színtér az iskola, ahol minden gyermek és az intézményért tenni akaró felnőtt otthon érzi magát!

1.1. Pedagógiai alapelveink

1. Gyermekszereteten alapuló, gyermeki jogokat tiszteletben tartó, gyermekközpontú pedagógia.
2. Nyílt, őszinte, demokratikus légkör kialakításával egyenlő lehetőség biztosítása az általános műveltség alapjainak elsajátítására.
3. A ránk bízott gyermek adottságainak mind szélesebb körű feltárása, személyiségének tudatos, harmonikus fejlesztése.
4. Pedagógiai munkánkban egyenlő hangsúlyt kapjon a tehetséggondozás és a tanulási hátránnyal induló gyermekek fejlesztése.
5. Minden tanuló számára biztosítjuk a konvertálható alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedés, és az élethosszig tartó tanulás lehetőségeit szolgálják. Olyan képességek birtokába juttatjuk a tanulót - a NAT-ban meghatározott kulcskompetenciák fejlesztése segítségével - amelyek továbbtanulását és aktív állampolgári szerepvállalását is lehetővé teszik.

Céljaink

Célunk olyan ember nevelése, aki:

- Nyitott minden újra és képes önálló ismeretszerzésre.
- Alkotó módon és hasznosan tud együtt élni a természeti és társadalmi környezettel.
- Elfogadja, és tiszteletben tartja a másságot.
- Az eltérő képességei ellenére is alkalmassá válik céljai elérésére.
- Fejlesztő eljárások segítségével, differenciált képességfejlesztéssel saját képességei maximumát tudja nyújtani.
- Együttesen és egyénileg is valós gazdája lesz az iskolai élet azon részének, amelyek irányítására, szervezésére a Diákönkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzata felhatalmazást ad.
- Törekszik a tartalmas emberi kapcsolatok kialakítására.
- Felelősséget érez a közösség és társai iránt.
- Megbízható minden területen
- Felelősségtudata folyamatosan fejlődik
- Szorgalmas és kitartó
- Képes a rendszeres tanulásra, művelődésre
- Helyes és egészséges életmódot folytat
- Megfelelő kommunikációs készséggel rendelkezik

Feladataink

1. A gondolkodás, az értelem és érzelem fejlesztése
2. A tantárgyi ismeretek megfelelő átadása
3. Az egyéni képességek fejlesztése
4. Tisztességre, erkölcsös magatartásra nevelés
5. Felkészítés a továbbtanulásra
6. Rendre, fegyelemre nevelés

Ezek az elvárások, valamint az iskola értékrendszere együttesen határozzák meg pedagógiai célrendszerünket, és a nevelési feladatainkat.

1.1.1. Nevelés és oktatás

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, a NAT-ban meghatározott értékek és tartalmak elsajátíttatása. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

1. 1. 2. Részvétel a közéletben

Az iskola a szülői kapcsolatok által folyamatosan ***részt kíván venni a lakóhely életében, célunk, hogy partnerközpontú intézményként működjünk.***

Ennek érdekében:

- rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal;
- igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy az iskola életéből, tevékenységéből, eredményeiből minél többet megismertessünk a szülőkkel,
- ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat a helyben található óvodákkal, iskolákkal, közművelődési és egyéb intézményekkel;
- a nevelők fontos feladatuknak tartják, hogy az iskola – eddigi hagyományaihoz híven – képviseltesse magát a különféle rendezvényeken, és ilyen – a tanulók számára szervezett – megmozdulások szervezésében, lebonyolításában maga is részt vegyen.

1. 2. Az iskola pedagógiai tevékenységének értékrendszere

Nevelésünk meghatározó elemei azok az értékek, amelyeket a szülők, a tanulók, a fenntartó, és a társadalom oldaláról elvárásként határozódnak meg. Ezen értékek közvetítői az iskola széles partneri környezetének szereplői: a pedagógusok, a szülők, s nem utolsósorban a formálódó gyermeki személyiséget meghatározó kortárcsoport, akik személyes példájukkal, tapasztalataikkal, mindennapi életvitelükkel megfelelő határfokban képesek befolyásolni a velük kapcsolatban lévő tanulók magatartását, viselkedését.

Intézményi pedagógiai munkánkat a humanista erkölcsi értékek, a nemzeti tudat, a demokratikus célok, a tanulók személyiségének fejlesztése, a korszerű technikai - technológiai szemlélet alapján határozzuk meg.

Nevelő-oktató munkánk egészét *áthatja az értékalapú szemléletközpontúság elve*, mely a keresztény világnézet és emberi magatartás alapvető értékein alapul: szeretet, bizalom, empátia, igazságosság, méltányosság, rend, szabadság, tudás, szolidaritás, egymás elfogadása, egyéniesítés (differenciálás).

1. 2. 1. Az emberi magatartás általános értékei

Az iskola:

- értékrendjében **emberközpontú**, humanista;
- tanulóinak elsősorban az **EMBER tiszteletén, megértésén** és szükség szerinti **segítésén, s a másság elfogadásán** alapuló humanista értékekkel kell rendelkezniük, figyelembe véve azt, hogy a tanulót nem érheti semmilyen okból hátrányos megkülönböztetés;
- értékként preferálja **az aktivitást, kezdeményezőkészséget, döntési képességet, valamint az innovativitást**, mert ezek olyan tulajdonságok, amelyek birtokában a tanulók irányítani képesek majd későbbi életüket;
- tanuló a sokoldalú személyiségfejlesztés eredményeképp maguk is aktív részesei legyenek egy derűs, harmonikus **iskolai közösségnek**.

1. 2. 2. Az intézményünk által kitűzött értékcélok

Fontos, hogy intézményünk folyamatosan fejlessze nevelő-oktató munkáját, melynek középpontjában természetesen a tanuló egész személyisége és lényé áll.

Célunk olyan széleskörű általános műveltség biztosítása, amely jó alapot ad a középfokú iskolában történő helytálláshoz. Tanulóink számára biztosítani kívánjuk mindazon ismeretek átadását, azoknak az alapkészségeknek és képességeknek kialakítását és fejlesztését, melyek életkori adottságaiknak megfelelnek, és szükségesek ahhoz, hogy fejlődésük töretlen legyen, megalapozva a felnőtt életben való boldogulásukat.

Olyan intézményért dolgozunk nap mint nap, amit alapvetően a tanulók érdeke határoz meg, törekszünk a partnerközpontú gondolkodás és tevékenységrendszer megvalósítására az európai értékszemlélet és -rend alapján.

Szeretnénk elérni, hogy iskolánkban jól érezzék magukat a partnereink is, kiváltképpen a tanulók szülei.

Legyen iskolánk és környezete esztétikus, vonzó, ahol a munka végzése megfelel a XXI. században jogosan elvárhatónak.

Törekszünk arra, hogy intézményünk hírnevét folyamatosan növeljük, nevünket minél szélesebb körben tegyük ismertté a közéletben.

A nevelés-oktatás során arra kell törekedni, hogy a tanulóknak kialakítsuk a fogékonyságot az alábbi értékekkel kapcsolatban:

- **nemzeti, lelki, érzelmi, tradicionális értékrendünk**
- **az emberiség közös értékei**
- **a demokrácia és a jogállam értékei**
- **európai és humán értékek**

A nevelés keretében kívánatosnak tartjuk a tanulók személyes szociálisan értékes, tehát közösségfejlesztő és ún. önfejlesztő magatartásának alakítását, és az ennek megfelelő tevékenységi formák gyakoroltatását. Törekszünk a nemkívánatos tanulói megnyilvánulások leépítésére.

1. 3. Az iskolában folyó nevelés-oktatás céljai, feladatai, a pedagógiai eszközök és eljárások formái

- Az iskola – mindenkor pénzügyi lehetőségeitől függően – biztosítja a tanulók számára a **tanuláshoz szükséges egészséges, szép, otthonos környezetet, a taneszköz jegyzéknek megfelelő mennyiségű és minőségű tárgyi eszközöket.**
- Az iskolai oktatás tartalmát a korszerű, elsősorban a tanulók képességeit fejlesztő tananyag mellett az általános emberi, nemzeti és európai értékek elfogadtatása, átadása alkotja.
- Az iskola nevelői **a tanulók egyéni képességeihez igazodó oktatást (differenciálás) kívánják elősegíteni** különféle – e célt szolgáló – módszerek és szervezeti formák alkalmazásával. A tanulók egyéni képességeit figyelembe vevő oktatás elsősorban a tanulási nehézségek enyhítésében, a felzárkóztatásban és a tehetséggondozásban valósul meg.
- Az iskolában az **nevelést-oktatást** – a tanulók személyiségének széleskörű fejlesztése céljából – sokszínű, **változatos tevékenységrendszer egészíti ki** a tanulók egyéni érdeklődéséhez és életkori sajátosságaihoz igazodva.
- Az iskolában folyó nevelés és oktatás **fő feladata**, hogy a gyermeki fogékonyságra, kíváncsiságra, érdeklődésre, nyitottságra építve elsősorban a következő készségeket, képességeket, tulajdonságokat alakítsa ki és fejlessze a tanulóknak:
 - az önálló ismeretszerzéshez, tanuláshoz és a problémamegoldó gondolkodáshoz szükséges alapvető készségeket (gondolkodási képességeket, beszéd, írás, olvasás, matematikai képességeket);
 - az egyéni tanulás hatékony módszereit;
 - a könyvtári és más információhordozók használatát,
 - a kulturált magatartás és viselkedés, az emberek közötti kapcsolatok, az együttműködés helyes normáit és módszereit;
 - a kommunikáció elfogadott formáit, különös tekintettel a tiszta, szép magyar beszéd használatára;
 - az egészséges életmódhoz kapcsolódó ismereteket és szokásokat;
 - aktivitást az egészséges környezet kialakítására és megőrzésére;
 - a nemzeti értékek, hagyományok valamint az anyanyelv ismeretét, megbecsülését és tiszteltét;
 - a család szeretetét;
 - a gyermekek erkölcsi érzékét (etikum) és pozitív akaratit tulajdonságait.

Célunk és feladatunk, hogy iskolánk végzős diákjai a kimenő szakaszok végére a kerettanterv által az összes műveltségi területen előírt követelményeket a saját képességeik szerint optimálisan és a későbbiekben is kimutathatóan tartós eredménnyel teljesítsék. Minden tanuló rendelkezzen olyan bővíthető ismeretekkel, készségekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik arra, hogy a következő iskolafokon megállja a helyét. Tanulóink ismerjék a kulturált viselkedéshez, a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat, s alakuljon ki bennük elképzelés saját közelebbi és távolabbi jövőjüket illetően.

E célrendszernek alárendelten

a) a tanórák eredményességének alapfeltételei:

- átgondolt tervezés
- a tanulók kellő motiválása, aktivizálása
- a tanulók tevékenykedtetése
- folyamatos ellenőrzés és értékelés

b) folyamatos fejlesztési feladatok:

- korszerű oktatási tartalom
- megújult nevelési és oktatási módszerek
- a fenti célok érdekében a pedagógus továbbképzésben való részvétel
- jól mérhető ellenőrzési és értékelési eljárások
- a minőségi pedagógiai munka anyagi elismerése
- a megfelelő minőségi feltételek biztosítása

1. 3. 1. Az iskolában folyó nevelés-oktatás és színterei

Tanórai foglalkozások

Egyéb foglalkozások

- Szakkörök,
- Tanulmányi és sportversenyek
- Korrepetálások
- Tanulószoza
- Könyvtár

Szabadidős tevékenységek

- Műveltségi foglalkozások
- Sportfoglalkozások
- Osztályprogramok

Közéleti tevékenységek

- Diákönkormányzat
- Társadalmi életben való részvétel (nem köznevelési intézményekkel közösen szervezett rendezvények, megemlékezések)

1. 3. 2. Az iskolaotthonos nevelés célja, feladatai

Az alsós tanulók minden osztályban az intézmény megalakulása óta iskolaotthonos formában járnak iskolánkba. Ez olyan szervezett iskolai életrend, amely a személyiségfejlesztésre nagyszerűen alkalmas rendszer. A tanórák az érvényes törvényi kötelezettségeknek megfelelően úgy helyezkednek el a napirendben, hogy sem a gyermeki igények (egészségügyi, mentális, testi és szellemi), sem az iskola életrendje nem sérül általa.

A **képzés** részévé válik az önkiszolgálás, a szabadidő kultúrája, a hagyományörzés. Az egész napos megterhelés és kikapcsolódás arányosan jelenik meg, a tanórák lehetőség szerint a délelőttökre esnek. (Minden koradélután legalább egy órát igyekszünk a szabadban tölteni.)

A tantárgyak is és a napközis kötelezettségek is két nevelő között oszlanak meg, akik hetente délelőtti-délutáni váltásban dolgoznak. Az életkor sajátosságait, az átmeneteket segítő évfolyamonként mód nyílik az órarendek más-más alkalmazására is. Pl.: elsőben rugalmasan szervezett tanórai megoldások)

A felzárkóztatás:

Az intézményben működő minden szakszolgálat helyet kap az iskolaotthonban (pszichológus, logopédus, fejlesztő- és gyógypedagógus, gyógypedagógiai asszisztens). A felzárkóztatás a foglalkozási terv szerinti tervezett formában zajlik.

Szabadidős tevékenységek:

- A gyerekek órarendje a tanórák közé iktatott szabadidős tevékenységgel zajlik.
- tehetséggondozást sokirányú tevékenység segíti. Pl.: színvonalas szabadidős kínálat zajlik hetente egy alkalommal a rendszerben dolgozó pedagógusok ajánlatai alapján
- Mindezek mellett lehetőséget biztosítunk a gyerekeknek arra, hogy a rendszerben külső kínálatként is megjelenő sport, kulturális foglalkozásokra is eljárjanak.
- A szabad foglalkozásokon a meseolvasás, mesedramatizálás, mesebábok készítése, mesefilmek megtekintése a gyermeki fantáziát, gondolkodást és érzelmi fejlődést szolgálja.

Napirendhez kapcsolódó tevékenységek:

- Az életrendben rendszeresen zajlanak heti, esetenként havi értékelő foglalkozások. Sok lehetőség nyílik az aktuálisan szükséges helyzetek megbeszélésére, ami lehet, hogy csak az egyént, máskor meg a közösséget érintik.

Az önkiszolgálás, a sokféle lehetőségű felelősi rendszer szintén a személyiség sokoldalú fejlesztését szolgálja.

Reggeli és délutáni ügyeletet biztosítunk az azt igénylő gyermekek családjai számára.

1. 3. 3. Iskolán kívüli tanórai foglalkozások kötelező tananyaga elsajátításának keretei

A vonatkozó hatályos jogi szabályozás alapján a tantervi követelmények teljesíthetők a hagyományos tanórai tanulásszervezési módoktól eltérő formában (kooperatív módszerek, egyéni differenciálás, projektoktatás, erdei iskola stb.) is. Ezzel a lehetőséggel igyekszünk

élni, figyelembe véve azt is, hogy mindazok a jogszabályok érvényesek ezekre a módszerekre is, melyek a tanítás mindennapjait szabályozzák.

Az iskolán kívüli tanórák során a tanulókat kiemeljük a szokásos iskolai környezetből. A – tanítás-tanulás folyamata a hagyományostól eltérően szerveződik, s a közös (és kötelező) feladatok és élmények hatására felbomlanak a megszokott tanulásszervezési formák keretei. Minden ilyen program az osztályközösség szocializációjának is fontos, meghatározó színtere.

A kötött, iskolán kívüli programok feltételei:

- a tanulói (és szülői) igények ismerete;
- programot levezető humán erőforrás biztosítása;
- az anyagi lehetőségek figyelembevétele.

A hagyományos tanítási napoktól eltérő nevelési és oktatási folyamatok három szakaszra oszthatók:

- 1. előkészítő szakasz: készségek és képességek kialakítása; közös tervezés; kutatómunka, felkészülés.
- 2. program biztonságos megvalósítása.
- 3. közös ismételtes (felidézés), ellenőrzés, értékelés, önértékelés.
Célok megvalósulásának ellenőrzése, javaslatgyűjtés korrigálásra.

A tanítás során rendszeresen megvalósított iskolán, osztálytermen kívüli tanórák beépítésre kerülnek a szaktárgyi tanmenetekbe. A könyvtári órák, a múzeum- és színházlátogatások, kirándulások a magyar nyelv és irodalom, történelem, ének-zene, rajz és vizuális kultúra, biológia és egészségtan, földrajz, természetismeret, kémia és fizika órákra vonatkozó tananyagot teszik színesebbé.

Lázár Ervin Program (LEP)

Kormány 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozata a nemzeti identitás erősítését célzó programokról

A Kormány egyetért azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjából fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítése az állam kiemelt felelőssége. E kultúrstratégiai célhoz kapcsolódóan létrehozta a Lázár Ervin Programot (LEP), amely szociális helyzetű és lakóhelytől függetlenül minden, az 1–8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét.

A kiíró EMMI Kultúráért Felelős Államtitkársága meghatározta az egyes évfolyamok esetében a lehetséges programelemek körét:

1. évfolyam: Bábelőadás bemutatása oktatási intézményekben
2. évfolyam: Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben
3. évfolyam: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyén (a Pécsi Tankerületi Központ esetében a Pécsi Nemzeti Színházban)
4. évfolyam: Komolyzenei vagy népzenei koncert bemutatása oktatási intézményekben vagy koncerttermekben
5. évfolyam: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyén (a Pécsi Tankerületi Központ esetében a Pécsi Nemzeti Színházban)

6. évfolyam: Cirkuszművészeti előadás bemutatása saját játszóhelyén (minden esetben a Fővárosi Nagycirkuszban)
7. évfolyam: Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben
8. évfolyam: Színházi előadás bemutatása Budapesten

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A tanulók közösségben illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának egyik alappillére.

Feladat:

- *Különböző iskolai tanulóközösségek megszervezése, nevelői irányítása*
 - Az életkori sajátosságoknak megfelelő osztályközösség kialakítása
 - A közösség szerkezetének feltérképezése, célok és feladatok meghatározása, olyan közösségi magatartásformák kialakítása, amely lehetővé teszi a hatékony működést
 - A közösség működtetése nevelői irányítással, felelősi rendszer bevonásával
 - Az osztályok közötti kapcsolatok kiépítése évfolyamon és iskolai szinten.
- *Az önkormányzás képességének kialakítása*
 - Képesek legyenek közös célok kitűzésére, ezek megvalósítására és az eredmény értékelésére.
 - Tudják az egyéni és a tanulóközösségek érdekeit érdemben és hatékonyan képviselni.
- *A hagyományok megőrzése és ápolása*
 - Az iskola közösségeiben kialakult, az összetartó erőt biztosító erkölcsi normák, szokások, formai keretek és tevékenységek, jelképek kialakítása és ápolása.
- *Életvezetési modellek megalapozása*
 - Munkára nevelés, a társadalmi közösségbe való beilleszkedés elősegítése, a körültekintő pályaorientálás.
- *Új – az iskola vagy annak valamely közösségének fejlődését pozitívan befolyásoló – kezdeményezések felkarolása.*
 - Intézményünkben a hagyományok és a hagyományteremtő rendezvényeink bővülnek, a közösség fejlődésével folyamatosan előkerülnek új elvárások is, melyeket feltétlen támogatni szükséges.
- *Segítjük a Diákönkormányzatot abban, hogy érdemben és hatékonyan képviselje tanulótársaikat, illetve a közösség érdekeit az őket érintő kérdésekben.*

A megvalósulás színterei

- Tanórak (osztályterem, tornaterem, iskolaudvar)
- Tanórán kívüli iskolai feladatok (ebédlő, folyosó, öltöző, könyvtár, iskolaudvar, tornaterem, fejlesztő termek)
- Iskolán kívüli programok (színház, mozi, múzeum, kirándulóhelyek, alkalmi megbízások helyszínei: pl. koszorúzás)

A tanulók közösségben illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának egyik alappillére.

Feladat:

- Különböző iskolai tanulóközösségek megszervezése, nevelői irányítása
- Az önkormányzás képességének kialakítása (Diákönkormányzat)
- A hagyományok megőrzése és ápolása
- Életvezetési modellek megalapozása
- Az iskola vagy annak valamely közösségének fejlődését pozitívan befolyásoló – kezdeményezések felkarolása.

A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:

- A természetnek és az ember által létrehozott értékeknek a megbecsülése
- Fokozatosan ki kell alakítani tanulóinkban a szolidaritás, a tolerancia, és a felelősség fogalmak mögötti tartalmat, és az értékeket
- A tanuló aktív részese lehessen az őt érintő döntések meghozatalában
- A kölcsönös tiszteleten, a bizalmon alapuló kapcsolat kialakítása tanár-diák, diák-diák, és a tanár-tanár viszonyában
- Hagyományaink, ünnepeink tiszteletére nevelés
- Becsületes munkára nevelés, a társadalmi közösségekbe való beilleszkedés elősegítése, a körültekintő pályaorientálás

Tanórai tevékenységek:

Tanórai differenciálás, koop. csoportmunka

Felmérők

Elbeszélgetés, megbeszélések

Szituációs játékok

Közös munkavégzés

Vita

Könyvtári klub

Versenyek

Egyéni fejlesztés

Gyűjtőmunka

Projektek

Szociometria mérések,

Helyzetelemzések

A tanórán résztvevő tanulók egy osztályközösség tagjai, az osztályközösséget pedig a közösségi érdek, a közös cél, a közös értékrend és a tudat tartja össze.

Ennek kialakítása érdekében a szaktárgyi órákon az egyes tanárok feladata:

- Segíteni, teret adni a tanulók önálló kezdeményezéseinek.
- A tanórákon alkalmazott változatos munkaformákkal (kooperatív csoportmunka, páros munka, projekt) erősíteni az együvé tartozás és az egymásért való felelősség érzését.
- Lehetőséget adni a tanulók számára a véleményformálásra, az eltérő vélemények ütköztetésére.
- Fejlesztetni a tanulók kommunikációs kultúráját.

- Segíteni, hogy a tanulók közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedni és, az elvégzett munkát közösen értékelni.
- Pozitív, elfogadó légkör megteremtése

A közösségformálásban az osztályfőnöki nevelőmunkának kiemelkedő szerepe van.

A közösség formálást segítő tanórai tevékenységek:

- szokásrend kialakítása
- motiváció
- differenciált óravezetés, (kooperatív, csoportmunka, páros munka alkalmazása)
- gyűjtőmunka
- tanulópárok szervezése
- drámajátékok
- konfliktuskezelés,
- vita
- értékelés
- projektek közös megtervezése, lebonyolítása.

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- Az évfolyamok közösségének erősítése közös programok szervezésével
- Hagyományaink, ünnepeink tiszteletére nevelés
- Becsületes munkára nevelés, a társadalmi közösségekbe való beilleszkedés elősegítése, a körültekintő pályaorientálás
- A tartalmas emberi kapcsolatok iránti igény kialakítása
- A mindennapi kapcsolatokban fegyelem, önfegyelem kialakítása
- A másik ember autonómiájának tisztelete, kapcsolatokban a megbízhatóság, igazságosság, szolidaritás igényeinek a kialakítása
- A felnőttekkel szembeni tisztelettudó magatartás interiorizálása
- Kulturáltság a magatartásban és a kommunikációban, udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak, tulajdonának tiszteletben tartása
- Szociális készségek (empátia, tolerancia, konfliktuskezelés) tanítása, fejlesztése
- szokásrend kialakítása
- szabálykövetés megerősítése
- közösségi élet szabályainak elfogadtatása és betartatása
- toleranciára való nevelés
- a kulturált viselkedésformák és az erkölcsi normák megerősítése

Az egyéb foglalkozások színterei:

- ügyelet
- tanulószoba
- órák közötti szünetek
- tornaterem
- iskolai könyvtár, olvasóterem
- iskolai gyakorlókert

A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:

- Az önkormányzás képességének kialakítása
 - Képesek legyenek közös célok kitűzésére, ezek megvalósítására és az eredmény értékelésére.
 - Tudják az egyéni és a tanulóközösségek érdekeit érdemben és hatékonyan képviselni.
- Segítjük a Diákönkormányzatot abban, hogy érdemben és hatékonyan képviseljék tanuló társait, illetve a közösség érdekeit az őket érintő kérdésekben.
- Tudják érdemben és hatékonyan képviselni tanuló társait, illetve a közösség érdekeit az őket érintő kérdésekben.
- Az önkormányzás képességének kialakítása.
- Képesek legyenek közös célok kitűzésére, ezek megvalósítására és az eredmény értékelésére.
- A tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítése.

A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:

„A változatos, közösen végzendő, sok esetben egymásra utalt helyzetek megoldása egyéni és társas döntéshelyzeteket teremt, fejlődik az önismeret, a társas kultúra, formálódik a gyermekek közösségi magatartása, az élmények által pedig erősödik a társas együttlétekre, a kooperációra való képesség.”

- Tanulmányi kirándulás
- Kulturális rendezvények, hagyományteremtő rendezvények
- Sporttevékenységek
- Műsorok
- Színházlátogatás
- Könyvtár, fonotéka látogatása
- Vetélkedők, versenyek, pályázatok
- Hulladékgyűjtés
- Környezet rendbetétele (dekorálás, teremrendezés külső környezet rendezés)
- Szabadidős programok
- Művészeti csoportok foglalkozásai
- Erdei iskola, táborok
- Óráközi szünetek
- Diák-érdekképviselő

A közösség leghatékonyabban a közösen átélt tevékenységeken keresztül fejleszthető.

A tanórán kívüli foglalkozások kötetlenebb tevékenységi formái, a közösen átélt, érzelmmel teli élményei által a közösségfejlesztés kiváló területei.

A szabadidős tevékenységek feladatai

- közösségi szolidaritás megerősítése.
- szabályok elfogadásának és betartásának erősítése
- problémamegoldó képesség, konfliktuskezelés erősítése
- közös tevékenység során az önismeret elmélyítése, az önfegyelem fejlesztése,
- a társak elfogadása.

- érzelmi, esztétikai nevelés

A szabadidős tevékenységek

- szakkörök
- énekkar
- kulturális rendezvények,
- hagyományteremtő rendezvények (karácsonyváró, húsvétváró játszóház, Illyés Nap)
- sporttevékenységek, tömegsport
- hulladékgyűjtés ÖKO program keretében
- iskolai környezet rendbetétele ÖKO program keretében
- iskola és osztályterem dekorálása
- színházlátogatás, hangverseny látogatás 8. osztály végéig
- művészeti csoportok foglalkozásai
- erdei iskola, nyári tábor
- vetélkedők, pályázatok
- mesedélutánok
- könyvtári foglalkozások

1. 3. 4. Erdei iskola, osztálykirándulások

Az erdei iskola sajátos, a környezet adottságaira építő nevelés- és tanulásszervezési egység, mely a szorgalmi időszakban megvalósuló, az iskola szokásos működési helyétől különböző helyszínen végzett tanulásszervezési mód, melynek során a tanulás a tanulók aktív, cselekvő, kölcsönösségen alapuló együttműködésére és kommunikációjára épül.

Kiemelt feladata a környezettel harmonikus, egységes életvezetési képességek fejlesztése, és a közösségi tevékenységhez kötött szocializáció.

Az 5. és a 6. évfolyam minden tanév őszén vagy tavaszán egy vagy két napot tölt erdei iskolában. Osztályaink egy vagy két napot pedig osztálykiránduláson vesznek részt.

Nagy hangsúlyt kap a környezeti- és egészséges életmódra nevelés, a természeti és kulturális emlékeink megfigyelése, a természettudományos gondolkodás empirikus tapasztalatokon alapuló fejlesztése, a velünk élő környezet minél alaposabb megismerése. A programok összeállításában fontos szerepet jut a tanulók életkora, már meglevő ismeretei mellett annak is, hogy pedagógusaink hogyan és mit szeretnének a megfigyeltékből beilleszteni a további iskolai munkába.

Hazánk épített és kulturális örökségei kirándulássorozat: budapesti múzeumok és a főváros környéki nevezetességek meglátogatása tanévenként több alkalommal.

1.3.4.1. A Boldog Iskola címet elnyerve a 2017-18-as tanévtől iskolánkban minden évfolyamon havi egy tanórán boldogság órákon vesznek részt a tanulók.

1. 4. Pedagógiai folyamataink

1. 4. 1. A tanítás-tanulás területei

A nevelőtestület az iskolavezetés és a munkaközösség-vezetők irányításával közösen határozza meg az iskolánkban folyó tanulás tartalmi, formai és szervezeti egységeit.

Pedagógiai programunkban rögzítjük a jelenleg optimálisnak tartott tanulási tendenciákat, amit ha szükségesnek tartunk, a lehetséges keretek között módosítunk.

Iskolánk pedagógiai munkájában a legfontosabb a tanítás-tanulás tevékenysége, melynek középpontjában a motiváló tényezők állnak.

Intézményünk alapvető célja, hogy a tanítás-tanulás folyamata:

- teremtsen szilárd alapokat, tegye nyitottá, fogékonnyá az értékek befogadására a tanulókat, és kreatívvá a szerzett képességek alkalmazásában;
- minden irányú tevékenységét a szemléletesség, a cselekedtetés, az önálló munkáltatás, a differenciáltság és a kulcskompetenciák fejlesztése hassa át.

A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. *A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.*

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,

- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – pedagógiai munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákönkormányzati képviselőjével, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra.
- Ellátja az ifjúság védelemmel kapcsolatos feladatokat.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz a pedagógiai munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetséget azokban a tanítványokban véljük felfedezni, akik szüntelen kíváncsiak, kitartóak, nagyfokú a szorgalmuk „megszállottak”, a beszélt nyelvet magas szinten használják, kiemelkedő érvelési képességűek, gyors gondolkodásúak, erős a képzelőerejük, gyakran kérdeznek, szenvedélyesen érdeklődnek egy, vagy több tantárgy iránt, eredeti javaslataik vannak, ugyanakkor a rutinmunkában kisebb az érdeklődésük. Ezért sokszínű tevékenységformákat kínálunk számukra, amelyek bőséges választási lehetőséget nyújtanak. Figyelembe vesszük képességeiket, érdeklődési irányultságukat, és segítjük a helyes választásban.

A tehetség sokféle, ezért a tehetséggondozás az egész nevelőtestület feladata.

Heterogén összetételű osztályainkban a differenciált oktatás, az egyénre méretezett tudásanyag elsajátítása biztosítja a kiemelkedő képességű tanulók optimális foglalkoztatását, és fejlesztését.

Adottságok feltárása történik 1-4. évfolyamon. Szervezünk minél többféle tevékenységet pl.: zenei, mozgás, tánc, szertorna, kerékpár, informatika stb.

A feltárt adottságokból képességfejlesztés történik 5-8. osztályig – minőségi fejlesztés képzésen keresztül, pl.: szakkörök, művészeti iskola, egyéb tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások keretében.

A tehetséggondozás állandóan jelen van a tanórákon éppúgy, mint az azt kiegészítő területeken:

- tanórákon a differenciált feladatok adásával felkelthetjük érdeklődésüket, és magasabb színvonalú munkára ösztönözzük őket
- az Internet-használat és a könyvtár az ismeretbővítés, a kutatómunka lehetőségeit kínálja
- a levelezős versenyeken való részvétel egész éves, folyamatos, rendszeres munkát kíván
- a különböző műveltségi területekhez kapcsolódó pályázatok lehetőségeit is kihasználjuk
- a szakkörök adta lehetőségek is nyitva állnak a tehetséges tanulók előtt
- a különböző vetélkedők, versenyek megrendezése segíti a tehetségek bemutatkozását (vers- és prózamondó, helyesírási, matematikai, nyelvi versenyek, vetélkedők)
- a sport területén is sok lehetőség kínálkozik
- az iskolában működő alapfokú művészet oktatási intézmények tanárai lehetőséget nyújtanak

Képzési specialitások

Az iskolánkban tanuló gyerekek között igen nagy különbség mutatkozik a kognitív képességek, a fejlődési ütem terén.

Ezért pedagógiai programunkban külön figyelmet szentelünk az egyéni különbségeknek.

Emelt óraszámú oktatás

A 9-14 éves életkorban az angol, informatika tantárgyak emelt óraszámában történő oktatása folyik. A rátermett tehetségesebb tanulók a kötelező tantervi követelmények elsajátításán túl olyan ismeretekhez jutnak, melyek egy magasabb szintű továbbhaladást tesznek lehetővé.

A csoportba kerülés körülményei, feltételei

- a szülők tájékoztatást kapnak az induló csoportokról
- a tanulók a 3. évfolyam 2. félévében (a szaktanárok tájékoztatása után) jelzik szándékukat
- azok a gyermekek kerülhetnek be az emelt óraszámú csoportba, akik jeles, esetleg jó tanulmányi eredményt értek el, és jó a magatartásuk

Speciális feladatok, célok

Informatika emelt óraszámú tanításának feladatai

A számítástechnika oktatásban nagyon fontos szerepet kapnak az alapvető hardware ismeretek és az egyre szélesebb körben alkalmazott felhasználói software-ek megismertetése (Windows, a Word for Windows és Excel, az MC Access, Power Point).

Feladataink:

- A számítógép használatával kapcsolatos elméleti alapismeretek nyújtása.
- Hardver eszközök megismertetése.
- Operációs rendszer, szövegszerkesztő, táblázatkezelő használatának elsajátítása.
- Az Internet használatának mindennapivá tétele a gyors információszerzés fontosságának tudatosítása.

A csoportba kerülés követelményei:

A számítógép használata megköveteli a logikus gondolkodás képességét, Ezen képességek mérésére a matematika a legalkalmasabb tantárgy. Így a csoportba jelentkezőknél szintén a **matematika érdemjegyek az irányadók.**

Magatartás: Mivel a számítógép nagy értékű, elektromos árammal működő berendezés, ezért a használata megköveteli a szabályok pontos betartását (teremrend, élet- és balesetvédelem, elektromos eszközök kezelése). A csoportba kerülés feltétele a megfelelő magatartás.

Angol emelt óraszámú tanításának feladatai

Céljaink:

- szeretnénk elérni, hogy mind szélesebb területen tudják használni a tanulók a nyelvet a köznapok kommunikációs helyzetekben
- ismerjék jól a célnyelvi ország kultúráját, szokásait
- jó eséllyel induljanak tanulóink a középiskolai felvételen
- kedvet ébresszen a nyelvtanuláshoz, felismerve a nyelvismeret jelentőségét, különös tekintettel az EU-hoz való csatlakozással.
- A tanulók legyenek képesek nyelvtudásukat egész életükben fenntartani, fejleszteni, más nyelveket megtanulni.
- olvasási igényt alakítson ki és fejlesszen.
- tudják nyelvtudásukat információszerzésre és feldolgozásra felhasználni.
- ismerkedjenek meg a tanulók a tanult idegen nyelv országának kultúrájával.
- használják fel nyelvtudásukat arra, hogy saját kultúrájával ismertessenek meg más országokat is.

Iskolai tömegsport foglalkozás

- labdarúgás, kondi
- diákolimpia versenyek
- tanulószoba keretein belüli sporttevékenységek, labdajátékok

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

A tanulási kudarcok felismerése egyéni szűréssel történik.

Célja azoknak a részképesség zavaroknak a feltárása, amely nehezíti vagy akadályozza az olvasás, írás, számolás információ szerző és közlő szerepének kialakulását.

Első osztályos tanulóink közül, azokat, akiket gyógypedagógusaink ajánlanak, a Diagnosztikus fejlődésvizsgáló rendszer 4-8 évesek számára kifejlesztett (DIFER Programcsomag) szűrővizsgálatán vesznek részt.

A fejlesztésben részt vevő szakemberek indokolt esetben további vizsgálatokat is végeznek: Nebuló program szűrővizsgálatai, artikulációs zavar vizsgálata, diszlexia-veszélyeztetettség vizsgálata a logopédiai gyorstesztekkel.

Mindezek eredményei alapján, ha arra szükség van, a tanuló fejlesztő foglalkozásokra jár.

Ezzel párhuzamosan, amennyiben tanulási nehézség feltételezhető, a szülő egyetértésével kezdeményezzük a nevelési tanácsadó vizsgálatát.

A tanulási korlátok súlyossági fokait az illetékes nevelési tanácsadó szakértői és rehabilitációs bizottság szakemberei állapítják meg.

A szakemberek szakvéleményei, vizsgálati eredményei alapján (a tanulási nehézség, zavar, a tanulásban akadályozott, – megyei szakértői és rehabilitációs bizottság – hallásában akadályozott – az országos szakértői bizottság a pszichés fejlődésében akadályozott tanulók az illetékes nevelési tanácsadó) kerülhet a gyermek az iskolánkba.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók lehetőségeihez, korlátaikhoz és speciális igényeihez igazodva szervezzük meg a fejlesztési feladatainkat.

Biztosítjuk számukra a habilitációs órakeretet, ahol az egyéni fejlesztő munka tervezése szakemberek bevonásával zajlik. A tanuló annyi foglalkozáson vesz részt, amennyi hátránya csökkentéséhez szükséges. A foglalkozások óraszámát integráltan nevelkedő tanuló esetében, a szakvéleményt kiállító szakértői bizottság véleménye alapján, a tanuló fejlesztésében közreműködő szakirányú végzettségű gyógypedagógus pedagógiai vizsgálatának figyelembevételével határozzuk meg.

A feladatok megvalósításához hosszabb időkeretet biztosítunk, ott ahol szükséges.

A fogyatékosságnak megfelelően történik a tartalmak és követelményszintek kialakítása és teljesítése. A követelmények egymásra épülését, a fokozatosságot, a megfelelő gyakorlást, az ismétlést, a rendszerezés megvalósulását kiemelten fontosnak tartjuk.

Az iskola, segítő megkülönböztetéssel, differenciált óravezetéssel, lassabb haladási ütemmel, korrepetálással, az iskolai könyvtár internet hozzáférési lehetőséggel egyénileg is segíti a tanulókat, elsősorban önmagukhoz mért fejlődésükkel értékelve.

A tanulási korlátok típusai:

A BTMN tanuló

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

A sikertelenség okai a következők lehetnek:

A gyengébb intellektus, a szülők túlzott elvárása, a magas követelményrendszer diktálta tempó, részképesség zavar, az átmenet problémái, a szülők alacsony iskolázottsága, érdektelensége, nem megfelelő szociális háttér, túlterheltség, helytelen időbeosztás, a hiányzások magas aránya.

A fejlesztő tevékenység feladatai:

- A tanuláshoz szükséges alapkészségek fejlesztése.
- A tanulási zavar kialakulásának megelőzése.

- A kognitív képességek fejlesztése
- A tanuláshoz való viszony áthangolása, a belső motiváció kialakítása.
- Tanulási szokások formálása, hatékony tanulási módszerek elsajátítása.
- A tovább haladáshoz szükséges minimum szint elsajátíttatásának segítése, ezért a fejlesztésnek szoros kapcsolatban kell lennie a többi tantárggyal is.

A „SNI-” tanuló

SNI - tanuló az a „különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd. Bármilyen problémával is küzd az intézményünkben nevelt gyermek, kiemelt fontosságú a gyermek-gyermek, gyermek-pedagógus, szülő-pedagógus közötti kooperáció és kommunikáció.

Jellemzőik:

- Részképesség zavarok - alapvető eszköztudás (olvasás, írás, számolás) elsajátításának nehézsége - következménye a tanulással kapcsolatos tevékenységek elutasítása.
- Kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitászavar, figyelemzavar - rövidebb ideig tud a feladathelyzetben megmaradni, gyenge önértékelési képesség jellemzi. Érzékenyebbek a meteorológiai változásokra, fáradékonyabbak, igénylik a pontosan meghatározott kereteket, érthető és követhető szabályokat.

A fejlesztő tevékenység területei

Diszlexia, diszgráfia:

- A testséma biztonságának kialakítása
- A téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten
- A vizuomotoros koordináció gyakorlása
- A látás, hallás, mozgás koordinált működtetése
- Az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újra tanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató- elemző- összetevő, a homogén gátlás elveit figyelembe vevő, a vizuális és auditív észlelésre alapozó módszerrel.
- Az olvasás és írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése.
- A kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során.
- Az idegen nyelv auditív megközelítéssel való oktatása.
- Olvasásképtelenség esetén a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával.
- Írásképtelenség esetén a tanulás segítése gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával.

Diszkalkulia:

- Az érzékelés-észlelés, a figyelem az emlékezet a gondolkodás és a beszéd összehangolt fejlesztése.
- A testséma kialakítása.
- A téri relációk biztonsága.
- A relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása.

- A szerialitás erősítése.
- Segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése.
- A fogalmak, a szám-és műveletfogalmak kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése
- A megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, vizuális megerősítés.
- A fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, a megjegyzést
- segítő technikák, eljárások megtalálása, alkalmazása.

Kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitászavar, és a figyelemzavar:

- Az egyénhez igazított követelmények kialakítása a gyermek képességeinek, érdeklődésének, terhelhetőségének ismeretében.
- A tanuló viselkedésének megismerése siker vagy kudarc esetén - ennek alapján a tanuló alkalmazkodásának, a kortárs csoportba való beilleszkedésének segítése.
- Együttműködés a családdal és más szakemberekkel.
- A fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény lehetőségének a biztosítása.

A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

A magatartási, beilleszkedési problémákkal küzdő gyermekek számtalan esetben zavarják az osztályközösség és a tanár tanórai munkáját, ezért nagy hangsúlyt fektetünk ezek korai kiszűrésére, enyhítésére, megszüntetésére. Ezeknek a problémáknak a megoldása elsősorban az osztályfőnökökre, az ifjúságvédelmi felelősre hárul

Az integrált gyermekek tanulási zavarához gyakran társul beilleszkedési és magatartási zavar. Ennek lehet elsődlegesen organikus oka, mint például az idegrendszer gátló-és serkentő hatásai egyensúlyának megbomlása miatt létrejövő hiperaktivitás. Sokszor azonban a magatartási és beilleszkedési zavar másodlagosan jelentkezik, a részképesség-gyengeségek talaján létrejövő tanulási zavarokra épülve. Ha a gyermek problémáinak gyökerét nem ismerjük fel időben, sorozatos kudarcok érik az iskolában, s emiatt otthon is, s végül valóban nem képes sehová sem beilleszkedni, ami súlyos esetben devianciához vezethet.

A magatartási zavarokra utaló megnyilvánulási formák:

- negatív önértékelés
- önbizalomhiány
- alkalmazkodási készség, kudarcátírás gyengesége
- akaraterő, kitartás hiánya
- kritikátlanosság, befolyásolhatóság
- türelmetlenség
- hangulati labilitás
- indulatkitörések
- szorongás, deprimáltság

Mindezek maguk után vonhatják a perifériára kerülést, a veszélyeztetettséget.

Amit tennünk kell:

- megelőzés: korai felismerés, felvilágosítás
- szakszerű segítség: egyénre szabott fejlesztés

Kiemelt feladataink:

- a szülőkkel való együttműködés az okok feltárásában
- pozitív énkép és önértékelés kialakítása
- a tanuláshoz szükséges alapkészségek fejlesztése
- a kortársakra és a felnőtt közösségre irányuló rendezett társas kapcsolatok kialakítása
- a tanuláshoz való viszony áthangolása
- a tanulási szokások formálása, hatékony tanulási módszerek elsajátítása
- a tanulás iránti motiváció és a kudarcűrő képesség növelése
- a társadalmi együttélés szabályainak követése és az önállóságra nevelés
- a tantervi követelményeknek megfelelő továbbhaladás biztosítása

A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- -A magatartási zavarral és tanulási nehézséggel küzdő tanulók fejlesztése a szakértői bizottság vagy az illetékes nevelési tanácsadó szakvéleménye alapján egyéni fejlesztési tervvel történik a szülőkkel és a tanulókkal történő megbeszélést követően.
- A fejlesztést végző szakember a fejlesztési tervről az osztályfőnököt és a szaktanárokat is tájékoztatja.
- Az oktatásban érvényesíteni kell a tanuló fejlődését, előrehaladását segítő számonkérési, értékelési formákat. Indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján – az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből – az értékelés és minősítés alól mentesítés adható.
- A korai felismerés érdekében év elején a gyermek-és ifjúságvédelmi felelős kérésére az osztályfőnökök felmérik a veszélyeztetett, hátrányos helyzetű tanulókat, és jeleznek a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős és az iskola pszichológus felé.
- Magatartási, beilleszkedési probléma gyanúja esetén a gyermeket a nevelési tanácsadóba irányítjuk.
- A személyre szabott bánásmód, az önbizalmat, örömet adó tevékenységek megtalálása.
- Őszinte, meleg, elfogadó légkör megteremtése a problémás gyerekek és nevelőik kapcsolatában.
- Szakembereink a fejlesztő óráik során, a tanulási nehézségek és a részképesség zavarok korrekcióján keresztül igyekeznek jó irányba befolyásolni a magatartászavarokat.
- A szülőkkel való rendszeres kapcsolattartás, mert ez által tudjuk megismerni a tanulóink gondjait, és így tudunk segítséget nyújtani a szülőknek nevelési gondjaik enyhítésében.
- A pszichológus konzultációkat tart.
- Az iskola szoros kapcsolatot tart fenn a területi családsegítő szolgálattal.
- Individuális értékelési rendszer a sajátos nevelési igényű tanulók számára
- Differenciált osztályzás hangsúlyozása
- Többszöri szóbeli értékelés
- Kudarcélmény előfordulási gyakoriságának csökkentése.

Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

Gyermek- és ifjúságvédelem

A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység összefonódik az iskolában folyó nevelési-oktatási munkával. Alapkövetelmény, hogy a gyermek leküzdhesse hátrányait, melynek elengedhetetlen feltétele a folyamatos együttműködő kapcsolattartás szülőkkel, intézményekkel, hatóságokkal.

Célkitűzések:

- A gyermekek azon jogának tiszteletben tartása, amely biztosítja számára a családjában való nevelkedését, szülei segítségével járhasson iskolába, ott képességeihez mérten tanulhasson, tehetségét kibontakoztathassa, továbbtanulhasson.
- A tanuló számára biztosítani kell az egészséges környezetet, ahol oktatják, szabad idejének nagy részét tölti, egészséges életmódot folytathat, lehetősége nyílik étkezésre.
- A mindenkor érvényben lévő törvény által előírt pénzbeli és egyéb ellátások figyelembevétele / pl: étkezési térítési díjkezdvezmények biztosítása, átvállalása, kifizetése támogatók által./
- Az iskolának együtt kell működnie a gyermekvédelemmel foglalkozó más hatóságokkal, szervezetekkel, / Gyermekjóléti Szolgálat, Nevelési tanácsadó, Szakértői Bizottság, rendőrség, gyámhivatal, egyház, alapítványok / személyekkel, annak érdekében, hogy elősegítse a gyermek családban való nevelkedését, a veszélyeztetettség megelőzését és megszüntetését.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendelet a törvények végrehajtásával kapcsolatos eljárási kérdéseket rendezi.

- Előírja, hogy az iskoláknak közre kell működniük a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében.
- Együtt kell működniük a gyermekjóléti szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.
- A gyermekjóléti szolgálat közreműködésével mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy a szülők eleget tegyenek a törvényben előírt tankötelezettségnek, rendszeresen járassák a tanköteles gyermeket iskolába.
- A tanulókkal való személyes kapcsolattartás rendszere tegye lehetővé, hogy felkereshessék az osztályfőnököket, akivel olyan légkör alakulhasson ki, amely nem gátolja meg –ha szükséges- a legbizalmasabb információk átadását sem.

Tájékoztatni kell a tanulókat és szüleiket arról, hogy hol és milyen időpontban fordulhatnak hozzá, továbbá, hogy melyek azok az intézmények, amelyek gyermekvédelmi feladatot látnak el. Az iskolában a tanulók és a szülők által jól látható helyen közzé kell tenni a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények címét illetve telefonszámát.

A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok közé tartozik a szenvedélybetegségek megelőzésében való részvétel, a bűnmegelőzés, áldozattá válás problémáinak kezelése szakemberek bevonásával.

A veszélyeztetett és halmozottan hátrányos valamint a hátrányos helyzetű gyermekek életkörülményeinek megismerése, szükség esetén a nehézségek enyhítése. A felnőttkori devianciák megelőzése érdekében felvilágosító tevékenység folytatása.

A szociális hátrányok enyhítése különböző normatívák, támogatási rendszerek felhasználásával. Egyedi esetekben kapcsolatfelvétel és intézkedések kezdeményezése a Családsegítő Szolgálat-és Gyermekjóléti Központ munkatársaival, az illetékes hatóságokkal. A gyámhatóság munkájának segítése véleményezés, tájékoztatás, jelentés adásával.

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Alapellátáshoz szükséges:

1. Együttműködés:

- szülőkkel, pedagógusokkal, pszichológusokkal,
- egészségügyi hálózatokkal, hatóságokkal,
- gyermekjóléti szolgálatokkal, alapítványokkal,
- nevelési-oktatási intézményekkel

Az együttműködés formái:

- konzultációk, esetmegbeszélések, levelezések,
- intézmény-látogatás, előadások meghallgatása

Figyelemmel kell kísérni a jogszabályi változásokat, ezekről az osztályfőnököket tájékoztatni kell. Tanulóink szociális helyzetének diszkrét figyelemmel kísérése, háttérkörüzetük feltárása, HHH-s helyzetű gyermekek problémáinak alapos megismerése, a tanulórol pedagógiai vélemény megfogalmazása. Bűncselekmény áldozatává vagy elkövetővé válásának megelőzése. Igazolatlan mulasztásokat elkövető tanulók és szüleik fokozott figyelemmel kísérése.

2. Dokumentumok nyilvántartása:

- jogosultságokat igazoló határozatok,
- nyilatkozatok rendszerezése, kezelése

3. Tanácsadás, a gyermek jogainak védelme: esetmegbeszélések, fogadó óra

Szakellátáshoz szükséges:

1. Jelzőintézkedések:

- iskolán belül, hatóságok felé, okt.-nev-i intézményekhez,
- gyermekjóléti szolgálatokhoz

2. Védelembe vétel:

- tárgyalásokon való részvétel,
- veszélyeztetett, védelembe vett tanulók figyelemmel kísérése,
- felülvizsgálati tárgyalásokon való részvétel

3. Szakmaközi megbeszélések:

- Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival,

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek:

- családi mikrokörnyezet felmérése / szülővel, családgondozókkal/
- alapítványoktól, egyháztól kapott támogatások /élelmiszer - és/vagy ruhacsomagok, karácsonyi ajándékok/
- hátrányos helyzetből fakadó /2H-s/ tanulók számára kulturális programok szervezése alapítványok anyagi támogatásával: múzeumok látogatása, gyermeknap műsorokon való részvétel, kirándulások stb./

Hátrányos helyzetű tanulóknak képesség-kibontakoztató programok:

Alapelve:

Az esélyegyenlőség megteremtése, a továbbtanuláshoz esély biztosítása

Tevékenység módja:

Szakkörök, szabadidős / kulturális programok, szervezése, fejlesztések, tanulószoba, előadások

Mentálhigiénia/lelki egészség:

Egészségnap szervezése, iskola védőnő és iskolaorvos által szervezett szűrővizsgálatok

Támogatás nyújtása egészséges életmód kialakításához /táplálkozás, mozgás, káros szenvedélyek/ projektnapok szervezésében való aktív részvétel.

Értékelő megbeszélések:

Igazgatóval, családgondozókkal, osztályfőnökökkel egészségügyi hálózat munkatársaival, alapítványok munkatársaival, összekötőivel.

Csapatsportok:

kosárlabda, labdarúgás

Csoportokban történő közös tevékenység:

rajzolás, kézműves tevékenység

Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje - Diákönkormányzat

Az iskolai diákönkormányzat jogosítványait az iskolai diákönkormányzat vezetősége, illetve annak választott tisztségviselői érvényesítik.

Az iskolai diákönkormányzat a magasabb rendű jogszabályokban megfogalmazott jogkörökkel rendelkezik.

A diákönkormányzat az iskola diákjainak érdekvédelmi és jogérvényesítő szervezete. A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben. A diákönkormányzat **saját szervezeti és működési szabályzata szerint működik.** Jogait a hatályos jogszabályok, joggyakorlásának módját saját szervezeti szabályzata tartalmazza. A működéséhez szükséges feltételeket az intézmény vezetője biztosítja a szervezet számára.

*A diákönkormányzat **döntési jogkör**t gyakorol - a nevelőtestület véleménye meghallgatásával*

- saját működésének és munkájának megszervezésében
- saját szervezeti és működési szabályzatának megoldásában
- tisztségviselőinek megválasztásában
- egy tanítás nélküli munkanap program megvalósításában
- a működéshez biztosított anyagi eszközök felhasználásában.
- az általa hirdetett versenyek értékelésében

*A diákönkormányzat **véleményét** ki kell kérni:*

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása előtt, módosításban
- tanuló ellen folyó fegyelmi eljárásban
- iskolai munkához, tanév rendjének meghatározásakor a tanulókat érintő programok tekintetében.

*A diákönkormányzat **egyetértési jogkör**t gyakorol:*

- házirend elfogadásában
- tanulók kitüntetésében, jutalmazásában,
- az iskolai SZMSZ elfogadásakor, módosításakor,

A vélemények írásos vagy jegyzőkönyvi beszerzéséért az intézmény igazgatója felelős. A jogszabály által meghatározott véleményeztetésen felül az intézmény nem határoz meg olyan ügyeket, amelyekben a döntés előtt kötelező kikérni a diákönkormányzat véleményét.

Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

Iskolai platformok

- faliújságon információk közlése
- szórólapok
- hangosbemondó
- iskolagyűlés
- DÖK megbeszélések
- plakátokon felhívások
- Kréta e-napló
- Facebook
- Iskolai honlap

A szülők közösségét érintő együttműködési formák:

Iskolán kívüli

- kapcsolattartás a partnereinkkel telefonon, írásos anyagban, személyes találkozások
- részt veszünk az egyes szervezetek megbeszélésein, tájékoztatóin
- közvetlen környezeti problémáinkat a fenntartóval beszéljük meg
- meghívjuk a helyi médiát a rendezvényeinkre

A család és az iskola közötti partnerségi viszony formálásának lehetőségei

A gyermek nevelése mindenekelőtt a családban zajlik, a gyermek egy család tagja, ezért hatékony iskolai munka nem képzelhető el a családdal való megfelelő kapcsolat kiépítése nélkül. A különböző kulturális, szociális háttérből érkező tanulók esetében kiváltképp szükséges a szülők és az iskola közti partnerségre építő viszony kialakítása annak érdekében, hogy a gyermek iskolai előmenetele sikeres legyen. Minden családnak igénye és szükséglete, hogy partnerként, egyenrangú félként szívesen fogadják az iskolában, és gyermeke neveléséhez hasznos információkat kapjon a pedagógusoktól.

A szülők, a tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái:

1. A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:
 - Az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákönkormányzat ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül.
 - Az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.
2. A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve elektronikus üzenetben – naplón keresztül) tájékoztatják.
3. A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével, a nevelőkkel, a tantestülettel, és a pártoló szervezettel.
4. A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:
 - Az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői szervezet választmányi ülésén vagy az iskolai szintű szülői fórumon,
 - Osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.
5. A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:
 - a. *Szülői értekezlet*
Célja:
 - A szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
 - A szülők tájékoztatása:
 - Az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről.
 - Az országos és helyi közoktatás - politika alakulásáról, változásairól,
 - A helyi tanterv követelményeiről,
 - Az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
 - Saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,

- A gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
 - Az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról
 - A szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítás az iskola igazgatósága felé.
- b. *Fogadó óra:*
Célja, a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy - egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése tanácsokkal. (otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)
- c. *Nyílt tanítási nap.*
Célja, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.
- d. *Írásbeli tájékoztató.*
Célja, a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.
- e. *Szülő-pedagógus bál*
Célja, kötetlenebb formában kölcsönösen megismerkedni, beszélgetni.
- f. *Karácsonyváró-húsvétváró*
Célja: szülő-gyerek közös programban munkálkodhat, s többet találkozhatnak a pedagógussal. A szülő aktívan részt vesz az iskola életében, hogy figyelhetik milyen sokrétű foglalkoztatást, munkálkodást biztosít a gyerekek számára.
Szülői szervezet aktív részvétele az ünnepváróhoz, sportprogramok, iskola takarítása, stb. Célja: iskola család kapcsolatának elmélyítése

Partnereink

Az intézmény külső kapcsolatai

Rendszeres munkakapcsolatot tart fenn az intézmény képviselőin keresztül - illetve rendezvényeken, szakmai programokon, értekezleteken való részvétellel - a következő intézményekkel:

- a Pécsi Tankerületi Központtal,
- az intézményt támogató Illyés - alapítvány kuratóriumával
- a Bm-i Pedagógiai Szakszolgálattal
- a Bm-i Kormányhivatal, Pécsi Járási Hivatalával
- a Gyermekjóléti Szolgálattal
- a Pécsi Kulturális Központtal
- a Bóbita Bábszínházzal
- az Erdészeti Rt „Erdei Iskolájával”
- a Pécsi Rendőrkapitánysággal
- a Pécsi Nemzeti Színházzal
- a Gyermek Ideggondozó Intézettel
- a Gyógypedagógiai Szolgáltató Központtal
- a Nőegylettel
- a Biokommmal
- a Biomark 2000 Kft.-vel
- az Egyházakkal

- Baranya Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály Közegészségügyi osztálya
- Lépj! Légy Pécs Jövője
- Pécsi Zoo
- Janus Pannonius Múzeum

A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

A vizsgaszabályzat hatálya, célja

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

Vizsgaszabályzatunk célja a 11/1994.(VI. 8.) MKM-rendelet 26.§ (2) bekezdésben foglalt felhatalmazás alapján a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása.

A tanulmányok alatti vizsgák célja:

azon tanulók osztályzatainak megállapítása,

- akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény Pedagógiai Programja szerint nem lehetett meghatározni
- akik felmentést kaptak a tanórák látogatása alól **45. § 2011. évi CXCV. törvény (5)** A tankötelezettség iskolába járással, vagy ha az a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából nem hátrányos, a szülő kérelmére az Oktatási Hivatal által engedélyezett egyéni munkarendben teljesíthető.
- a Pedagógiai Programban meghatározottaknál rövidebb idő alatt (tanév összevonással) szeretné a követelményeket teljesíteni.

Osztályozóvizsga

Osztályozóvizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve;
- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget;
- a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet;
- a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet.

Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén, vagy az osztályozó, vagy különbözeti vizsgán – maximum 3 tantárgyból elégtelen osztályzatot kap, javítóvizsgát tehet.

Különbözeti vizsga

A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg.

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az Intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az Intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az Intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

Vizsgaidőpont

A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel:

- osztályozóvizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább egy hónappal,
- javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.

Az osztályozó- és javítóvizsgák követelményeit a miniszter által kiadott kerettantervben szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve a szaktanárok állapítják meg a helyi tanterv életbelépésének megfelelően évente felmenő rendszerben.

A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett *tanulmányok alatti vizsgákra*, azaz:

- *osztályozó vizsgákra*,
- *különbözeti vizsgákra*,
- *javítóvizsgákra*

vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Az értékelés rendje

A SNI tanulók értékelését a közoktatási törvény szabályozza.

Az értékelés célja:

- Reális képet ad a képességek, készségek, tantárgyi ismeretek elsajátításának szintjéről.
- A diagnosztikus és fejlesztő értékelés segíti a fejlesztés, az egyéni segítségnyújtás feladatainak meghatározását, kijelölését.
- Hozzájárul a gyermek önismeretének fejlődéséhez, az önellfogadáshoz.

Az értékelés szempontjai:

- Értékelésnél figyelembe kell vennünk a tantárgyi tartalmak egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző módosulásait.
- Figyelembe vesszük a gyermek egyéni képességeit, önmagához mért fejlődését.
- A nevelési tanácsadó és a szakértői bizottság javaslatait.
- A sajátos nevelési igényű gyermeket egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az igazgató felmentheti az értékelés, minősítés alól az illetékes szakértői véleményben foglaltak alapján.
- Számonkérésnél, értékelésnél, a különböző tantárgyaknál alkalmazkodunk a sajátos nevelési igényű tanulók speciális szükségleteihez:
 - hosszabb felkészülési idő biztosítása
 - írásbeli beszámoló helyett szóbeli és fordítva
 - segédeszközök alkalmazásának engedélyezése (számológépek, szorzó-és bennfoglaló táblák, gépi írás)

A tantárgyi követelményszintek, a továbbhaladás feltételeinek meghatározása

A helyi tantárgyi tantervekben történik a kerettanterv és a helyi tanterv fejlesztési feladatainak figyelembe vételével.

A követelmények azt a teljesítményszintet jelzik, amelyet valamely anyagrész - vagy egy-egy tantárgy - tanulása után várunk el a tanulóktól. A követelmények jelentik a tanulás értékelésében a viszonyítási alapot. A követelményszintek meghatározása adja a tanulás eredményeit megítélő értékelés egységes alapját. Ebből következik, hogy osztályzatot adni csak azoknak a tananyagelemeknek a tudására lehet, amelyekre a követelmények vonatkoznak. Fontos, hogy a tanuló értse, milyen teljesítményt, milyen irányú fejlődést várunk el tőle.

A szakmai munkaközösségek állítják össze a vizsgára a feladatsort az adott tantárgy követelményei alapján. A vizsgázó háromtagú vizsgabizottság előtt ad számot tudásáról a kijelölt vizsganapon. A bizottság dönt a továbbhaladásról.

Az integrált oktatást ellátó iskolánkban az értékelés külön figyelmet igényel.

- Egyéni továbbhaladást engedélyezhet az igazgató a tanulásban akadályozott gyermekeknél legfeljebb a negyedik évfolyam végéig, mert a gyermek haladási üteme eltérhet az elvárt szinttől.

- -A sajátos nevelési igényű gyermeket egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az igazgató felmentheti az értékelés, minősítés alól az illetékes szakértői véleményben foglaltak alapján.
- -A diagnosztikus és fejlesztő értékelések előtérbe helyezése.
- Értékelésnél figyelembe kell vennünk a tantárgyi tartalmak egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző módosulásait.
- Számonkérésnél, értékelésnél, a különböző tantárgyaknál alkalmazkodunk a sajátos nevelési igényű tanulók speciális szükségleteihez:
 - hosszabb felkészülési idő biztosítása
 - írásbeli beszámoló helyett szóbeli és fordítva
 - segédeszközök alkalmazásának engedélyezése (számológépek, szorzó-és bennfoglaló táblák)

Vizsgák rendje, időpontja:

- Félévi osztályozó vizsgák: I. félév utolsó hete
- Osztályozó vizsga időpontja: II. félév utolsó hete
- Javító vizsga időpontja: augusztus utolsó hete
- Azok a tanulók, akik félévkor elégtelen osztályzatot kaptak, az év végi vizsgán az egész éves tananyagból vizsgáznak.
- Az osztályozó vizsgán elégtelen osztályzatot kapott tanulók javítóvizsgát tehetnek
- A javítóvizsgán bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott a tanulónak a tanévet ismételnie kell
- Az osztályozó- és javítóvizsga jegyzőkönyveit iktatottan, irattárban kell tárolni.

A vizsgatárgyak részei és követelményei

A vizsgatárgyak követelményrendszere

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam, adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található helyi tantervben megfogalmazott követelményekkel.

A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

A magatartás értékelésének elvei

- A magatartás elbírálása az életkorhoz mérten a tanuló iskolai *fegyelmezettségét, viselkedését*, társaihoz, a felnőttekhez, való viszonyát, saját és *mások iránt érzett felelősségét* értékeli.
- A értékelés az iskola által megfogalmazott Házi rend szempontjai alapján történik
- Elbírálásuk félévkor és év végén az osztályfőnök és az osztályközösség javaslata alapján, a tantestület véleményének meghallgatásával történik.

A szorgalomjegyek megállapításának elvei

- A Házi rendben írtakat betartva, értékeljük.
- Célunk a tanulók önismeretének, önértékelésének fejlesztése.
- A tanulók is javaslatot tehetnek egymás értékelésére.
- A félévi és év végi értékelés a nevelőtestület együttes döntése alapján történik

A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

Jutalmazás, dicséret formái

- Szaktanári dicséret
- Osztályfőnöki dicséret
- Igazgatói dicséret
- Nevelőtestületi dicséret

Fegyelmezés formái

- Szaktanári beírás
- Ügyeletes tanár beírása
- Osztályfőnöki beírás
- Megrovás az igazgatótól
- Szigorú megrovás az igazgatótól
- Nevelőtestületi figyelmeztetés
- Más iskolába történő átirányítás

Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

2011. CXCV. tv. a Nemzeti Köznevelésről 50§ 6.-9. bekezdésig, illetve az 51§ 1-5. bekezdésig.

1. 4. 2. Fejlesztési területek – nevelési célok

A fejlesztési területek és a nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is.

E területek – összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

1.4.2.1. A tanulók erkölcsi nevelése

- Az alapvető erkölcsi értékek, pozitív magatartási minták megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.
- Máság tiszteletben tartása – elfogadó, segítőkész magatartás kialakítása.
- A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése.
- Hangsúlyt kell helyezni a közelmúlt viharos történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú bemutatására, különös tekintettel a társadalomtudományi és művészeti tantárgyak oktatása terén.

1. 4. 2. 2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

- A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése.

A hazaszeretet érzésének felébresztése. A Nemzeti Összefogás Napjának megszervezése.

- A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait.
- Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát, ugyanakkor legyenek képesek azon alkotók helyes etikai alapú megítélésére is, akik elfogadhatatlan politikai és morális szerepvállalásuk révén – akár passzívan, akár tevőleges cselekvések során – az embertelen eszmék és gyakorlat szolgálatába álltak, idegen elnyomó hatalmak érdekeit szolgálták ki.
- Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.
- Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége.
- Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját
- Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.
- A nemzeti öntudat egészséges voltától idegen mindenféle nacionalizmus – így a nemzetiségek, a vallási-nyelvi etnikumok történelem- és jelenformáló szerepének és államalkotó létük elismerésének az iskolai nevelés-oktatás egészében evidenciának kell lennie.

1. 4. 2. 3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

- Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése, a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre. Bekapcsolódás a Diákönkormányzat munkájába.
- A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közös között.
- Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi.
- A felelős, hazájáért cselekedni akaró és tudó állampolgárrá nevelésnek szerves része a demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség (szuverenitás) ellen fellépő törekvések felismerése, és annak megértetése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelezettség, hiszen a jogtiprásból sohasem születhet jog.
- Ennek alapján kell a XX. századi totális diktatúrák jellemzőit is feldolgozni, feltárva e rendszerek emberiség ellen elkövetett soha el nem évülő bűntetteit is
- Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést.
- A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését.

- A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.
- Az iskola minden évfolyamán fontos feladat – az életkori sajátosságok és egyéb specifikációk mentén – Magyarország Alaptörvényének, különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltak megismertetése

1. 4. 2. 4. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

- Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.
- A tanulói helyes önértékelés fejlesztése: az önbizalom megszerzésére és az együttműködés megtanulására irányuló gyakorlatok segítségével pozitív példa adásával, pl.: alapítványok anyagi és erkölcsi támogatásával
- Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani.
- A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

1. 4. 2. 5. A családi életre nevelés

- A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában.
- A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését az iskolai életbe.
- Kitüntetett feladata az intézménynek így a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése.
- A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről.
- Az iskolában foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

1. 4. 2. 6. A testi és lelki egészségre nevelés

- Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.
- Minden tanuló képességeinek megfelelően és (nem azonos időben) megszerezhesse a továbbhaladáshoz szükséges ismereteket, jártasságokat, képességeket, készségeket. A tehetséges tanulók részére biztosítani kell a továbbfejlődés speciális lehetőségeit.
- A meseiskola a gyerekek érzelmi nevelését pozitívan befolyásolja. A mesék bővítik a szókincset, koncentrációs képességet és a környezettel való kapcsolatot; erősítik erkölcsi ítéletüket, színesítik érzelmeiket.
- Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

- A gyermekeknek meg kell ismerkedniük a legszűkebb lakókörnyezet, a város és a megye, a régió, az ország, a kontinens és a bolygó fontosabb környezeti problémáival.
- Megalapozzuk és kialakítjuk bennük azt a beállítódást, és az erre alapuló viselkedéskultúrát, amely kíméli és védi a környezetet, és a természetet.
- A különféle fejlődési, szocializációs elmaradások, hátrányos társadalmi vagy családi helyzetből, esetleg alkatból eredő gátlások leküzdése a nevelés-oktatás rendszeréhez kapcsolódóan.
- A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.
- Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség harmonikusan együttjáró fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is. Az egészségfejlesztés és -megőrzés ösztönző erővel kell, hogy bírjon az egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására és fenntartására.
- Mindennapos testnevelés keretein belül a sport iránti érdeklődés és csapatszellem erősítése.
- A tanulókat ösztönözni kell arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására, módszereinek alkalmazására.
- Nélkülözhetetlen szerepet tölt be a mozgástanulás a tanulók saját testképének megismerésében és a testtudat kialakításában. Mindennek sikere nagyban függ a komplex intézményi mozgásprogram elméleti és gyakorlati minőségétől.
- Prevenciós tevékenység az egészséget károsító szokások és a bennük rejlő veszélyekkel kapcsolatban
- Helyes táplálkozás és a mozgás szükségességének kialakítása.
- Helyes énkép, helyes testkép kialakítása.
- A tanulás és a munka, valamint a pihenés helyes arányainak megtalálása, a személyiség fejlődését elősegítő életrendre, életmódra szoktatás.
- Az egészségre káros függőségek kialakulásának megelőzése. Pl.: túlzott számítógép- és telefonhasználat, energiatároló fogyasztás.

1. 4. 2. 7. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

- Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.
- Biztosítjuk a családi szerepekkel és funkciókkal kapcsolatos tevékenységre való felkészülést felhasználva az Erkölcstan tantárgy adta lehetőségeket.
- Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. Gazdasági és vállalkozási ismeretek nyújtása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.
- A tanulás gyakorlati hasznának felismertetése.
- A kreativitás fejlesztése – a gyermeki kíváncsiságra alapozva.

- A NAT ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelésoktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és - megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.

1. 4. 2. 8. Fenntarthatóság, környezettudatosság

- A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja.
- A természettudományi oktatás és nevelés terén a tanulók empirikus tapasztalataira épülő és életkori sajátosságaikhoz, igényeikhez adekvát módon kapcsolódó ismeretátadás a természettudományos és műszaki életpályákra való szocializáció sikerességének záloga.
- Stratégiai cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára.
- Olyan magatartás határozza meg a tanulók viszonyát az ember életteréül szolgáló környezethez, annak fenntartható megóvásához és fejlesztéséhez, melynek tudásbázisa nem kizárólagosan a rendszerszerűség, az alapelvek és kulcsfogalmak merev struktúrájára épül, hanem elsősorban a különféle összefüggésekre alapozott és begyakorolt természettudományos és műszaki műveltség mindennapi életben és a munka világában való hatékony alkalmazhatóságához.
- Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és távolabbi környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.
- A természettudományos oktatás-nevelés, a műszaki életpályára való szocializáció és a környezeti nevelés terén a jelenben folyó kutatások folyamatai alapvető jellegű ismeretének és a nem hagyományos oktatásszervezési módszerek terrénumának egyre nagyobb szerepet kell biztosítani

1. 4. 2. 9. Pályaorientáció

- Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.
- Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését

1. 4. 2. 10. Gazdasági és pénzügyi nevelés

- A felnővekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról.
- Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén.
- Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.
- A fenntarthatóság gazdasági-üzleti világban értelmezhető vonatkozásai olyan fejlődési folyamatot feltételeznek, mely az önfenntartó mechanizmusok, a megújuló erőforrások révén nem csak a természettudományi műveltségterülethez, hanem a testi-lelki egészség céljaihoz is kapcsolódnak az iskolai nevelés-oktatás területén.

1. 4. 2. 11. Médiatudatosságra nevelés

- Cél, hogy a tanulók a mediatiszt, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására.
- A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

1. 4. 2. 12. A tanulás tanítása

- A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata.
- Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban.
- Meg kell taníttatni, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek.
- Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével.
- A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

1. 4. 3. Kulcskompetenciák

A nemzeti alaptanterv az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, azokra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat.

1. 4. 3. 1. A tanulás kompetenciái

1. 4. 3. 2. Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi

1. 4. 3. 3. Digitális kompetenciák

1. 4. 3. 4. Matematikai gondolkodási kompetencia

1. 4. 3. 5. Személyes és társas kapcsolati kompetenciák

1. 4. 3. 6. Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság

1. 4. 3. 7. Munkavállalói, vállalkozói kompetencia

1. 4. 3. 8. További releváns kompetenciaterületek

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő **nevelési területek fejlesztése** áll pedagógiai munkánk középpontjában:

1. Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá szervesen magába foglalja az egészségmegőrzést is
2. Környezettudatos magatartásra nevelés, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál
3. Társkapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátíttatása
4. Tanulásirányítás – önálló tanulásra való nevelés
5. Szabadidő szervezése a környezeti nevelés követelmények figyelembe vételével
6. Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), melynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás
7. Értéorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák) elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája
8. Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok (pl. zsidóság) diszkriminációjára.

2. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Intézményünkben használt tantervek megoszlása évfolyamonként:

2020/2021	Évfolyam							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Tanterv	Helyi tanterv 2020	Helyi tanterv 2013	Helyi tanterv 2013	Helyi tanterv 2013	Helyi tanterv 2020	Helyi tanterv 2013	Helyi tanterv 2013	Helyi tanterv 2013
Emelt óraszám	-	-	-	X	X	X	X	X
Idegen nyelv	X	X	X	X	X	X	X	X
Informatika	-	-	X	X	X	X	X	X

2021/2022	Évfolyam							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Tanterv	Helyi tanterv 2020	Helyi tanterv 2020	Helyi tanterv 2013	Helyi tanterv 2013	Helyi tanterv 2020	Helyi tanterv 2020	Helyi tanterv 2013	Helyi tanterv 2013
Emelt óraszám	-	-	-	X	X	X	X	X
Idegen nyelv	X	X	X	X	X	X	X	X
Informatika	-	-	X	X	X	X	X	X

2022/2023	Évfolyam							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Tanterv	Helyi tanterv 2020	Helyi tanterv 2020	Helyi tanterv 2020	Helyi tanterv 2013	Helyi tanterv 2020	Helyi tanterv 2020	Helyi tanterv 2020	Helyi tanterv 2013
Emelt óraszám	-	-	-	X	X	X	X	X
Idegen nyelv	X	X	X	X	X	X	X	X
Informatika	-	-	X	X	X	X	X	X

2023/2024	Évfolyam							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Tanterv	Helyi tanterv 2020	Helyi tanterv 2020	Helyi tanterv 2020	Helyi tanterv 2020	Helyi tanterv 2020	Helyi tanterv 2020	Helyi tanterv 2020	Helyi tanterv 2020
Emelt óraszám	-	-	-	-	X	X	X	X
Idegen nyelv	X	X	X	X	X	X	X	X
Informatika	-	-	X	X	X	X	X	X

A kerettanterv tantárgyait és a helyi tanterv óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Helyi tanterv 2013

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	8	8	7	7
Idegen nyelvek	1	2	2	2+1
Matematika	5	5	5	5
Erkölcstan, hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Informatika	-	-	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Összesen:	26	27	27	28

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	5
Idegen nyelvek	3+2	3+2	3+2	3+2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan, hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2,5	2	2
Természetismeret	2	2,5		
Fizika			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Biológia-egészségtan			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc	1	1	1	
Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	1+2	1+2	1+2	1+2
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Összesen:	30	30	33	33

Helyi tanterv 2020

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek	1	1	1	2
Matematika	5	5	4	5
Etika, hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
Környezetismeret	-	-	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra	-	-	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Maximális órakeret:	24	24	24	25

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3,5
Idegen nyelvek	3+1	3+1	3+1	3+1
Matematika	4	4	3	3,5
Etika, hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek	-	-	-	1
Hon- és népismeret	-	1	-	-
Természettudomány	2	2		
Fizika			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Biológia			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	2	1	1	1
Dráma és színház	-	-	1	-
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1+1	1+1	1+1	1+1
Technika és tervezés	1	1	1	-
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Maximális órakeret:	28	28	30	30

Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

- A szakmai munkaközösségek a tankönyvek, taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat veszik figyelembe:
- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének;
- a taneszköz legyen jól tanítható, jól tanulható;
- a taneszköz nyomdai kivitelezése legyen alkalmas a tantárgy óraszámának és igényeinek megfelelő használatra több tanéven keresztül;
- a taneszköz minősége, megjelenése legyen alkalmas a diákok esztétikai érzékének fejlesztésére, nevelje a diákokat igényességre, precíz munkavégzésre, a taneszköz állapotának megóvására;
- Előnyben kell részesíteni azokat a taneszközöket:
- amelyek több éven keresztül használhatók;
- amelyek egymásra épülő tantárgyi rendszerek, tankönyvcsaládok, sorozatok tagjai;
- amelyekhez megfelelő nyomtatott kiegészítő taneszközök állnak rendelkezésre (pl. munkafüzet, tudásszintmérő, feladatgyűjtemény, gyakorló);
- amelyekhez rendelkezésre áll olyan digitális tananyag, amely interaktív táblán segíti az órai munkát feladatokkal, 3D modellek, grafikonrajzoló, statisztikai programok, interaktív feladatok, számonkérési lehetőségek, játékok stb. segítségével.
- amelyekhez olyan hozzáférés biztosított, amely az iskolában használt digitális eszközöket és tartalmakat interneten keresztül a diákok otthoni tanulásához is nyújtani tudja.

2. 1. Az 1-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése a következők mentén történik:

- Fokozatosan átvezetjük a tanulókat az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- Felkeltjük a tanulók érdeklődését a tanulás iránt figyelembe véve az életkori és egyéni jellemzőket is. A tanítás folyamában törekedni kell a tanulók pozitív motiváltságának biztosítására, önállóságuk fejlesztésére.
- A tanítás célja, hogy formálódjon és gazdagodjon a tanulók személyisége és gondolkodása. Az életkori sajátosságoknak megfelelően játékos tevékenységekkel, a fokozatosság elvének betartásával és a tapasztalatokon alapuló megismerési módszerek alkalmazásával jutunk közelebb a célhoz.
- Útbaigazítást adunk a tananyag elsajátításával, annak szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban, valamint megtanítjuk a tanulókat tanulni.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Az alapkészségek kialakítása (értő olvasás, íráskészség, számfogalom fejlesztése), az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása; az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások.

- A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.
- A tanulási részképességek fejlesztése (beszéd, olvasás, figyelem, memória, gondolkodás, logika, önművelés), tanulóink problémamegoldó képességének fejlesztése.
- A gondolkodási kultúra fejlesztése; az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása; az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása.
- Olyan tudás kialakítása, amelyet új helyzetekben is lehet alkalmazni: előtérbe kerül az új ötletek kitalálása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése.
- Lehetőséget adunk a tehetségek kibontakoztatására és lemaradók felzárkózására.
- A környezet, a körülöttünk lévő világ egyes jelenségeinek empirikus tapasztalatok útján való értékelése.
- A környezeti nevelés terén törekedni kell a tanórán kívüli környezetben történő megvalósítás bővítésére, a lehetőségek maximális kihasználására (napközis időkeret, iskolán kívüli programok, tanulmányi kirándulások, pályázati programok stb.).
- A tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre szocializáljuk a foglalkozások során.
- Stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.
- Az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

A beszédkészség a szóbeli szövegek megértésének és alkotásának fejlesztése.

Döntően meghatározza a tanuló kortársaival való kapcsolattartásának és iskolai pályafutásának sikerét a nyelviség.

Elkezdődik a tudatos nyelvszemlélet kialakulásának folyamata.

Különösen fontos a kulturált nyelvi magatartás megalapozása, a szókincs aktivizálása és gyakoroltatása.

Fontos a magyar kultúra hagyományainak megismerése, megszerettetése.

Kiemelkedően fontos az önálló tanulás képességének kialakítása. A tanulási szokások, technikák tanulása, információszerzés lehetőségeinek, korlátainak megismerése.

A figyelem, az önértékelő képesség, a kritikai érzék fejlesztése.

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.

A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában – élményszerű tanulással, problémahelyzetekből kiinduló izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal fejleszti az alapvető képességeket és alapképességeket, közvetíti az elemi ismereteket, szokásokat alakít.

Ez az iskolaszakasz a kíváncsiságtól és érdeklődéstől motivált tevékenységek segítségével fejleszti a tanulóknál a felelősségtudatot, a kitartást, az önállóságot, megalapozza a reális önértékelést. Szabályokat közvetít a társas közösségekben való részvétel és együttműködés

tanulásához, a problémamegoldáshoz, konfliktuskezeléshez. A tanuló jellemét formálva elősegíti a személyiség érését.

A stressz- és feszültségoldás különféle lehetőségeinek kimerítése a mindennapi nevelési és más közösségi szituációkban komoly eszköz a problémakezelés és a konfliktuskezelés terén éppúgy, mint az interperszonális kapcsolatokban.

Támogatja az egyéni képességek kibontakozását, segíti a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatát.

A fejlesztést a tanító az egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezéssel és bánásmóddal szolgálja.

Az alapvető képességek, készségek, kompetenciák fejlesztésében a tanulói tevékenységekre épít. A pedagógiai módszerek és eszközök kiválasztásakor a tanulócsoporthoz, illetve az egyes tanulók fejlődési jellemzőit és fejlesztési szükségleteit tekinti legfontosabb kiindulási pontnak.

A motoros fejlesztés eszközei a differenciálás és a motiváció fontos eszközei valamennyi képesség- és készségfejlesztési területen mind a tanórai, mind az egyéb foglalkozások során.

Kisiskolás korban a tanulási képesség az érdeklődés, a kíváncsiság és a kompetenciára törekvés által motivált közös és egyéni tanulási tevékenységek keretében: problémahelyzetek megoldásával, kreativitást igénylő érdekes feladatokkal, a már megszerzett tudás szüntelen mozgósításával, új helyzetekben való felhasználásával fejleszthető leginkább.

E tevékenységek közben alakulnak a fontos képesség-összetevők (együttműködés, megbízhatóság, sikerek megélése, a kudarcok elviselése, újrakezdés, kitartás, önellenőrzés, értékelés) is. Ezekre egész további életükben szükségük lesz.

Szükséges, hogy ne csak a tanító direkt irányítása mellett, hanem egyre inkább függetlenül, önállóan is dolgozni tudjanak.

A belépő első idegen nyelv oktatása vonatkozásában a távlati koncepciót arra kell alapozni, hogy a 12. évfolyam végéig – az érettségi vizsga idejére – a B1 szintet elérjék a tanulók a nyelvtudás terén.

Az önálló tanulás képességének megalapozásához az olvasás-szövegértés fejlődésének függvényében néhány elemi tanulási technika tapasztalati megismerése és többszöri kipróbálása, valamint alapvető tanulási szokások kialakítása szükséges.

Alapvető fontosságú a környezeti nevelés tanórán kívüli megvalósítása, a tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre való szocializálása, mely minden foglalkozásban helyet kap. Kulcsfontosságú a stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.

Fontos, hogy biztosított legyen a tanulók számára az alkotás lehetősége, melyben megnyilvánulhat kreativitásuk, fejlődhet kezdeményező és problémamegoldó képességük. Ez lehet az alapja a konstruktív gondolkodásuk kialakulásának, valamint ennek során a tanulók felkészülnek az önálló ismeretszerzésre, az örömet nyújtó egész életen át tartó tanulásra.

Matematika felzárkóztatás

A matematika ismereteinek elsajátításában az azonos életkorú, osztályfokú tanulók között is igen nagy különbségek mutatkoznak. A különböző sérülések, a kognitív funkciók működésének hiányosságai, az absztrakciós képességek alacsony szintű működése mind hozzájárul a tanulási, ismeretelsajátítási nehézségekhez.

A matematika felzárkóztatás kettős feladattal szerveződik, egyrészt a matematikai ismeretek megtanulását, elsajátítását segíti apró lépésekben, sok megerősítéssel, gyakorlással, másrészt szerepe van a követelményeken túli ismeretbővítésben.

A felzárkóztatásban az alábbi tartalmak szerepelnek nagyobb hangsúllyal:

- A gyakorlati tevékenységre épülő számfogalom- használat,
- biztos műveletfogalom kialakítás az alpműveletek körében,
- a műveletek alkalmazása köznapi szituációban
- zsebszámológép használata,
- matematikai fogalmak, műveletek alkalmazása a szöveges feladatok megoldásában,
- szövegértő képesség fejlesztése,
- gyakorlati mérések, egyszerű szerkesztések,
- a szabvány mértékegységek és átváltások ismerete,
- egyszerű geometriai alakzatok felismerése, számítások végzése,
- a helyes tanulási szokások kialakítása, mint a pontosság, a feladatmegoldás helyességének ellenőrzése,
- tapasztalatgyűjtés-, és felhasználás, a tankönyv, a füzet, az eszközök célszerű használata.

A matematikai felzárkóztatás a hiányok pótlására, a megerősítésre, a gyakorlásra koncentrál, követve a matematika tantárgy tantervét. Az eredmények felmérése a tanév elején, (diagnosztikus) félévkor és év végén (szummatív) értékelési fajták alkalmazásával történik.

Magyar nyelvi felzárkóztatás

A tanulók nyelvi készségeiben, képességeiben az iskolázásuk kezdetétől eltérések mutatkoznak. A különféle sérülések, funkciózavarok, a nevelhetőség akadályait képezik, és gátat szabnak az intenzív szókincs bővítésnek, a növekvő igényű nyelvhasználatnak, a szóbeli, az írásbeli önkifejezés formáinak, a nyelvi rendszer fogalmi bővítésének, a helyesírási ismeretek alkalmazásának.

A nyelvi készségek fejlődése, fejlesztése nélkül zavar keletkezik a társas, a társadalmi együttműködésben, az ismeretek megszerzésében, az önálló tanulásban.

A felzárkóztatás elsődleges célja a nyelvhasználati tevékenységek megerősítése, majd ezt követően a grammatikai ismeretek szövegalkotási tevékenységek fejlesztése fokozatosan bővülő, a képességekhez igazított tartalommal. Az eredmények felmérése a tanév elején, (diagnosztikus) félévkor és év végén (szummatív) értékelési fajták alkalmazásával történik.

A fejlesztés az alábbi tartalmi egységeket foglalja magában:

- beszédértés, beszédelfogás köznap helyzetben,
- szövegértés, szövegmegjelenítés irodalmi és ismerettípusú olvasmányokban;
- szövegalkotási képesség különböző szövegtípusokban;
- a önkifejezés képessége a szövegalkotásban;
- a nyelvtani, nyelvhelyességi ismeretek alkalmazása a szóbeli megnyilatkozásban;
- a tanult nyelvtani és helyesírási ismeretek alkalmazása írásbeli munkákban;
- az írásbeli szövegalkotás képességeinek fejlesztése;
- a magyar nyelv rendszerére vonatkozó elemi, alapvető ismeretek alkalmazása szóban és írásban, a tanult és begyakorolt ismeretekre vonatkozóan;
- helyesírási gyakorlatok, nyelvtani elemzési gyakorlatok.

Tantárgyi tanulást segítő tevékenység a számítástechnika eszközeivel

Céljaink és feladataink:

- A gyermekek természetes és játékos érdeklődését használjuk fel a számítógép iránt, amely tanulást segítő, gyakoroltató, ellenőrző és munkaeszköz az iskolában. Ez fegyelmezett, koncentrált figyelmet igénylő, következetes és igényes munkára nevel. A tanulók problémamegoldó képességét fejleszti, hatékonyan kibontakoztatja a kreatív képességeket.
- A matematika, az anyanyelv és az idegen nyelvi oktatóprogramok használata egyaránt elősegíti a felzárkóztatást és a tehetséggondozást. A játékos tevékenység aktiválja és intenzívebbé teszi a gyakorlás folyamatát. Tantárgytól, témakörtől, pedagógiai céltól, programtól függően más és más az elvárás.

Belső méréseink (szintfelmérők) összefoglaló táblázata:

November: 1. évfolyam	a tanulók diagnosztikai fejlődésvizsgálata
Április: 4. évfolyam	- hangos olvasás - matematika
Május: 2. évfolyam	- hangos olvasás - íráskészség - számolási készség mérése
3. évfolyam	- számolási készség mérése -szövegértés
4. évfolyam	-nyelvtan-helyesírás

A teljesítmények értékelése %-ban történik.

2. 2. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása. Az esélyegyenlőtlenség, a szegregáció elleni küzdelem, a megkülönböztetés hátrányainak bemutatása és az ellenük való küzdelem az iskolában társadalmi fontosságú. Ennek etikai alapú megközelítése valamennyi tanórai és – a nevelési célzatú foglalkozások között kitüntetett helyen szereplő osztályfőnöki órák mellett –

a tanórán kívüli foglalkozásban is elengedhetetlen. A nemzetiségek, a nyelvi-vallási etnikumok iránti megértő, befogadó attitűd, a kultúrtörténeti relevanciájuk, államalkotó jelentőségük bemutatása egyaránt lényeges az ismeretközlésben és a nevelés-oktatás egészen keresztül.

A kompetencia alapú oktatás napjainkban olyan cél, amely alapvetően átalakítja az iskoláról, a tanításról és tanulásról való gondolkodást. A hangsúly a tartalomról a tanulás kompetencia alapú koncepciójára helyeződött át. A cél eléréséhez a tudás alapú társadalom követelményeinek megfelelő, a magasabb szintű és színvonalú foglalkoztatás igényét kielégíteni képes oktatási és képzési rendszerekre van szükség. Ennek fő összetevője az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák elsajátítása, amely a személyiség kiteljesítéséhez, a társadalmi beilleszkedéshez és a foglalkoztathatósághoz nélkülözhetetlen.

Az ismeretek, alapfogalmak és a rendszerközpontú szemlélet mellett kell megfelelő teret engedni az ezeket nélkülözni nem képes kompetenciaalapú fejlesztésnek.

A kulcskompetenciák fejlesztése közül különösen nagy hangsúlyt kap a hatékony tanulás, valamint az anyanyelvi, szociális, és a digitális kompetenciák fejlesztése.

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy a tanuló képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, képes az idővel és az információval való hatékony gazdálkodásra.

Az önálló feladatvégzés, információgyűjtés és ismeretszerzés módszereinek kialakításához elengedhetetlen a digitális kompetenciák fejlesztése

A szociális kompetenciák szintén nagyon fontos feladata pedagógiai munkánknak, hiszen ezek a képességek, amelyek képessé teszik a tanulókat a másokkal, egyénnel és csoportokkal való együttműködésre, valamint az ennek során felmerülő konfliktusok kezelésére, a közösségi életben való részvételre.

Az egész felső tagozat fontos pedagógiai feladata az egészséges életmódra nevelés, amely magában foglalja a tanulók testi, lelki szellemi és szociális fejlődésének, a harmonikus életvitel értéként való tiszteltetésének közvetítését, a szenvedélybetegségek elkerülésének megismerését, a családi és a társadalmi életre való felkészítést.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempontnak tekintjük: az életkori jellemzők figyelembevételét; az ismeretek tapasztalati megalapozását és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatását
- törekszünk arra, hogy a tanulóink biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességeit, készségeit elsajátítsák
- fontos feladatnak tartjuk a szövegértés, szövegértelmezés, lényegkiemelés, rendszerező képesség fejlesztése mellett a jegyzetelési technikák tanítása.
- a pedagógiai munkánk lényeges eleme a tanulóink személyre szóló, fejlesztő értékelése
- törekszünk az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára, a tanulók egészséges terhelésére
- kialakítjuk a digitális adathordozók, az Internet magabiztos, kritikus, és felelősségteljes használatát.
- lehetőséget adunk a tanulóinknak a csoport és kooperatív feladatvégzésekre, mellyel együttműködési készségük, egymásiránti felelősségvállalásuk, szociális kompetenciájuk tovább erősödhet, hiszen a szociális kompetenciák nélkülözhetetlenek

a hatékony személyes és csoportos érintkezésben mind a köz-, mind a magánélet területén.

- az egészséges nemzeti öntudat fogalmi elemeinek megismertetésével a közösségfejlesztés céljait is szolgáljuk, de kellő hangsúllyal mutatunk rá a tolerancia fontosságára, a velünk élő nemzetiségek, vallási-nyelvi etnikumok nemzet- és államalkotó szerepére, melynek különös jelentősége van történelem, magyar irodalom tantárgyakban.

2.3. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

A XX. századi totális diktatúrák jellemzőinek feldolgozása, az általuk elkövetett bűntettek tárgyilagos megismertetése a tanulók életkori sajátosságaiból fakadóan különös jelentőségű az alapvető emberi jogi (alkotmányjogi) ismeretek közvetítésével együtt. Ennek keretén belül az Alaptörvény Nemzeti hitvallás és Alapvetés részegységeinek ismertetésével igyekszünk a tanulókat érthető és általuk is értelmezhető ismeretanyaghoz juttatni, mely a felelős, nemzetéért megalkuvás nélkül tenni akaró és tudó, pozitív demokráciaképpel rendelkező állampolgárrá nevelés kulcsfontosságú területe.

A természettudományi tantárgyak oktatása terén – az adott kompetenciaterület sajátosságaihoz igazodóan – a következők jelentik a prioritást:

- ✓ természettudományos és műszaki életpályára való szocializáció;
- ✓ a jelen érdekfeszítő kutatási kérdései, az abba való bepillantás engedése a tanulók számára;

természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő komplex fejlesztése.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

Fontos feladatnak tekintjük továbbá az állampolgárságra és a demokráciára való nevelést ezzel segítve, hogy a fiatalok felnőtté válásuk után felelős döntéseket hozhassanak.

A tanulás tanulása az élethosszig tartó tanulás legfontosabb feltétele. Idetartozik a saját tanulási folyamat szervezésének, irányításának és fenntartásának képessége (és az erre való hajlandóság), amely többek között a hatékony időbeosztást, új információk felvételét, értékelését és több kontextusban való felhasználását foglalja magában. A pozitív önértékelésnek és kezdeményezőkészségnek éppen olyan fontos szerep jut, mint a tanulási lehetőségek és stratégiák ismeretének.

A digitális kompetencia továbbfejlesztése szintén elengedhetetlen feltétele annak, hogy a tanulók képesek legyenek elektronikus információk, adatok és fogalmak keresésére, gyűjtésére, feldolgozására.

- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat, melyek segítségével gyakorolhatják tanulóink a demokratikus döntéshozatal folyamatát
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempontnak tekintjük: az életkori jellemzők figyelembevételét; az ismeretek tapasztalati megalapozását
- hangsúlyt fektetünk az önálló tanulásirányítás kialakítására
- erősítjük tanulóinkban a saját tanulási folyamat eredményességéért való felelősségvállalást
- teret adunk az eltérő vélemények ütköztetésének az érvelés, meggyőzés,
- az önismeret, önértékelés fejlesztésével segítjük a tanulók tudatos pályaválasztását
- a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban
- továbbfejlesztjük a digitális adathordozók, az Internet magabiztos, kritikus, és felelősségteljes használatát.
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- ügyelünk a tanulók mozgásigényének kielégítésével, a mozgáskultúrájuk fejlesztésére

Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a 2011. CXCV. a nemzeti köznevelésről szóló törvényben meghatározottak szerint szervezzük meg.

A 2021/2022-es tanévtől bevezetésre kerül a néptáncoktatás a mindennapos testnevelés keretein belül felmenő rendszerben, első- és második évfolyamon, 3+2-es rendszerben, azaz heti három testnevelés óra mellett heti két óra néptáncfoglalkozás a Berze Nagy János Alapfokú Művészeti Iskola oktatóinak közreműködésével.

Az AMI pedagógusainak bárminemű akadályoztatása esetén intézményünk heti öt óra testnevelés óra foglalkozást biztosít a diákoknak.

A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A választott tantárgyra vonatkozó jogszabályi előírásokat a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 20/2012 EMMI rendeletben találjuk. A tantárgy választásának lehetőségével minden tanuló élhet. A választás önkéntes.

Projektoktatás

A projektmódszer egy olyan tanulási forma, melyben a gyerekek tevékenyen részt vesznek egy kérdés, vagy probléma komplex megoldásában. Nem elsősorban az ismeretanyag elsajátítása a cél.

Fontos, hogy a tanulók a munka során feltárják a probléma összefüggéseit, kapcsolódási pontjait, megtapasztalják az élményszerű információszerzés lehetőségeit

Lényeges kritérium, hogy a tanulók a projekt során valamilyen produktumot hozzanak létre, és ezt társaiknak be is mutassák. Ez lehet egy újság, kiállítás, egy makett, közös tánc, kirándulás.

A projekt során a közösen megoldandó feladat, lehetőséget ad a csoport munka, a kooperatív tanulásszervezés alkalmazására, melyek erősítik a tanulók együttműködését, fejlesztik szociális kompetenciájukat.

A hagyományos tanórától eltérő szabadabb légkör, a kutató, alkotó munka sikerélményhez juttatja a tanórákon nem igazán jól teljesítő diákokat is, hiszen olyan készségeik kerülnek napvilágra, melyek a hagyományos órakereteken belül kevésbé nyilvánulhatnak meg (szervezőkészség, kezűgyesség, stb.)

A projektmódszer iskolánk pedagógiai eszköztárában a 2005-2006-os tanévtől van jelen.

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A közoktatás területén megvalósuló esélyegyenlőség előmozdítását kell ösztönöznünk.

Iskolánkban integrált osztályközösségekben együtt neveljük a tanulásban akadályozott, beilleszkedési –magatartási- tanulási nehézséggel küzdő, hátrányos helyzetű, a veszélyeztetett környezetben élő gyerekeket a rendezett körülmények között élőkkel.

Feladataink:

- Az esélyegyenlőtlenségre utaló jelekkel rendelkező gyerekek kiszűrése.
- Hátrányaik csökkentése, iskolai sikerességük javítása.
- A törvényi támogatások biztosítása.
- Az anyagi támogatáshoz juttatás segítése.
- Az iskola és az otthon közötti kapcsolat erősítése.
- Fejlesztő foglalkozásokon, korrepetálásokon való részvétel biztosítása.
- Szükség esetén az egyéni haladás lehetőségének megteremtése.

Céljaink:

- A hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű gyermekek sikeres integrációja.
- A gyermekek nevelhetőségében fennálló jelentős eltérések ellenére minden gyereknél egységesen alakítsuk ki az alapismereteket, alapképességeket, a közösség alapértékeit követő életvezetést, életmódot.
- Az oktatásban érvényesülő hátrányos megkülönböztetés felszámolása.
- Hatékony gyermek- és ifjúságvédelem.

- A tanulók eredményes oktatása, szociális hátrányaik kompenzálása, esélyegyenlőségük előmozdítása.

Támogató lépések:

A folyamatos fejlesztést a tanulóval közvetlenül foglalkozó pedagógusok az egyéni képességekhez igazodó korrepetálásokkal, differenciált órai feladatokkal, egyéni fejlesztésekkel segítik. A foglalkozásokon befogadó, toleráns légkört igyekszünk biztosítani. Az iskolaotthonos és tanulószobai ellátás keretében az önálló tanulást segítő módszerek kialakítását, a felkészülés megsegítését, és a szabadidő hasznos eltöltését, az iskolai könyvtár használatát is lehetővé tesszük. Törekszünk arra, hogy tanulóink minél nagyobb számban vegyék igénybe a lehetőségeket. A rehabilitációs, fejlesztő, felzárkóztató foglalkozásokon, korrepetálásokon való rendszeres részvétellel csökkenteni tudjuk hátrányaikat és javítani tudjuk iskolai teljesítményüket.

Az intézmény 2019-ben bekapcsolódott a Pécsi Tudományegyetem és konzorciumi partnerei által megvalósított *Köznevelés módszertani megújítása a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentése céljából – EFOP-3.1.2-16-2016-00001* c. pályázati program fejlesztő munkájába.

A projekt célja a differenciált, személyközpontú nevelést-oktatást lehetővé tevő módszertani kultúra megerősítése a köznevelési intézményekben, a nyitottságra ösztönző intézményi nevelés-oktatás pedagógiai eszköztárának fejlesztése, valamint a kidolgozott módszertan a pedagógusok körében történő országos elterjesztése.

Pedagógusain a projekt keretében pedagógus-továbbképzésen vettek részt, az intézmény a képzés során megismert, a program megvalósításához illeszkedő új módszertani fejlesztéseket, a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentését, ill. a lemorzsolódás megakadályozását támogató pedagógiai módszertani eszközöket beépíti az oktató-nevelő munkájába.

A továbbképzés megnevezése, és rövid leírása: Konfliktus-kezelés és érzelmi intelligencia fejlesztése c. tanfolyamon a tantestület 31 fővel sikeresen részt vett.

A Pécsi Tudományegyetemmel történő együttműködés alapja a projekt megvalósítás időszakában a fenntartóval megkötött együttműködési megállapodás. A Projekt megvalósítási időszaka 2017.01.01-2021.12.31. Intézményünkben 2019. június 25-26-án és augusztus 26-27-én valósult meg a projekt.

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Az ismeretek számonkérésének formái és követelményei pedagógiai szakaszokhoz rendelve

Iskolánkban cél, hogy minden tanítványunk saját lehetőségeinek optimumáig jusson el erkölcsi, értelmi és testi fejlődésben.

Az eredményes oktatás, nevelés egyik feltétele értékelési rendszerünk egységesítése, annak céltudatos végrehajtása.

„A tanulók értékelése és osztályozása egyike a pedagógia legnehezebb módszertani problematikájának, a tanítónak, a tanárnak az iskolai tanulás megkezdésének pillanatától kezdve tudnia kell pontosan felmérnie és a jövőbeni tanulás szempontjából ösztönzően értékelni a tanulók teljesítményét. A reális, ösztönző értékelés az első munka értékrendet képviseli a kibontakozó személyiségű tanuló számára, ez az értékelés az egész életre szólóan befolyásolja a tanulók munkához való viszonyát.” (Dr. Kerékgyártó Imre)

Az alapfokú nevelés-oktatás szakasza az első évfolyamon kezdődik és a nyolcadik évfolyam végéig tart.

Az alapfokú nevelés-oktatás szakasza két részre tagolódik:

- Az első évfolyamon kezdődő és a negyedik évfolyam végéig tartó alsó, és
- Az ötödik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozat.

Célunk

Az első hat évfolyamon az alapvető készségeket kell megfelelő szinten elsajátíttatni. Ezért célunk a személyre szóló, fejlesztő értékelés, amelyet sokoldalú, változatos értékelési eljárásokkal tudunk kifejezni. Olyan értékelési formákkal, amelyek figyelembe veszik a gyermekek életkori sajátosságait, a szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű ééréséből fakadó hátrányokat.

Az értékelés formája

A tanulói tudás értékelése a jogszabályokkal összhangban történik.

Az 1. évfolyamon félévkor és év végén, és a 2. évfolyamon félévkor valamennyi tantárgy esetében a szöveges értékelési formát alkalmazzuk. Az etika, és a hit- és erkölcstan is szöveges értékelésű.

A 2. évfolyam végétől valamennyi tantárgy esetében a tanulók értékelése, minősítése osztályzatokkal történik.

Feltárjuk a tanuló fejlődését akadályozó tényezőket, és javaslatot teszünk az azok megszüntetéséhez szükséges intézkedésekre.

A tantárgyi követelményszintek, a továbbhaladás feltételeinek meghatározása

A helyi tantárgyi tantervekben történik a tanterv és a helyi tanterv fejlesztési feladatainak figyelembe vételével.

A követelmények azt a teljesítményszintet jelzik, amelyet valamely anyagrész – vagy egy-egy tantárgy – tanulása után várunk el a tanulóktól. A követelmények jelentik a tanulás értékelésében a viszonyítási alapot. A követelményszintek meghatározása adja a tanulás eredményeit megítélő értékelés egységes alapját. Ebből következik, hogy osztályzatot adni csak azoknak a tanulási elemeknek a tudására lehet, amelyekre a követelmények vonatkoznak. Fontos, hogy a tanuló értse, milyen teljesítményt, milyen irányú fejlődést várunk el tőle.

Továbbhaladás az első évfolyamon

Az 1. évfolyamra felvett tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi- a szakértői bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleménye alapján – az igazgató **mentesíti az értékelés és minősítés alól**, vagy részére **egyéni továbbhaladást** engedélyez.

- Az első évfolyamot szülő kérésére megismételheti.
- Amennyiben a tanuló nem teljesítette a követelményeket, az évfolyamot meg kell ismételnie.

Az egyéni továbbhaladás rendje a 2-4. évfolyamon

Mentesítés egyes tantárgyak értékelése alól szakértői vélemény alapján

Az integrált oktatásban részt vevő (TA) tanulók bizonyítványába be kell jegyezni: „Az eltérő tantervű általános iskola követelményeit teljesíti.” (EAI)

Továbbhaladás a 2-4. évfolyamon

A **2-4. évfolyamon** évismétlésre akkor kerülhet sor, ha:

- a tanuló nem teljesítette a követelményeket,
- a tanuló igazolt, illetve igazolatlan mulasztásai miatt nem osztályozható.

Speciális továbbhaladási feltételek

- Idegen nyelvből akkor utasítható évismétlésre, ha a nyelvtanulás első évében igazolt vagy igazolatlan hiányzás miatt nem osztályozható a tanuló.
- A sajátos nevelési igényű tanulók továbbhaladása egyéni fejlődésük ütemében történik. Az integrált oktatásban részt vevő testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos tanulók értékelésére a Pedagógiai Programban megfogalmazott alapelvek vonatkoznak.

Az értékelés rendszeressége az 1 – 4. évfolyamon

A szöveges értékelés rendszerességét az **1. évfolyamon** félévi, és év végi, **a 2. évfolyamon** félévi tájékoztatásban állapítjuk meg.

2. évfolyam 2. félévétől - 4. évfolyam végéig érdemjegyeket kapnak a tanulók a tantárgyi követelmények teljesítésének minősítésére.

A magatartást és a szorgalmat szöveges formában értékeljük, félév, gyakorisággal a **2. évfolyam félévéig**.

Év végén a bizonyítványba:

Magatartás esetén: példás, jó, változó, rossz

Szorgalom esetén: példás, jó, változó, hanyag minősítés kerül.

Továbbhaladás a 2. évfolyam végétől

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben a 2. évfolyam második felétől rendszeresen érdemjeggyel értékeli, és a tanítási év végén osztályzattal minősíti.

Alapelvek:

- A tanuló haladásáról, értékeléséről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíteni kell.
- A 2. évfolyam második félévétől a 8. évfolyam végéig a félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni, figyelembe véve az egyéni fejlődés ütemét
- Az érdemjegy, illetőleg az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor nem lehet fegyelmező eszköz.
- Az egyes tanulók osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógusok illetve az osztályfőnökök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

Ellenőrzés, értékelés

Az iskolánk a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók folyamatos ellenőrzését és értékelését.

Sokoldalú értékelési rendszert és változatos értékelési formákat alkalmazunk a tantárgyak jellegének megfelelően, figyelembe véve a tanulók életkori sajátosságait is.

Értékeljük a diákok tantárgyi tudását, magatartását és szorgalmát.

Az értékelés alapja mindig a NAT követelményeire és a kerettantervre épülő helyi tanterv.

Az értékelés célja

- Motiváció:* Dicsérettel, szóbeli és írásbeli szöveges értékeléssel, érdemjeggyel, esetleg elmarasztalással a gyermeket készítse tovább haladásra.
Hívja fel figyelmét a hiányosságok pótlására.
A helyes önértékelés kialakítását segítse.
- Visszajelzés a szülőknek, az iskolának a tanuló tudásáról, az esetleges hiányosságokról:*
A tanuló, a szülő és a pedagógus tudja, hogy az adott időszakban hol tart a gyermek tudása.
Elsősorban az elért eredményt, szintet értékeljük, a tantervi követelményekhez viszonyítjuk, de értékeljük a gyermek önmagához mért fejlődését, kiemelkedő teljesítményét, esetenként a tantárgyhoz való viszonyát.
A tantárgy jellegének megfelelően az értékelés irányulhat a tanuló együttműködési képességére, eszközhasználatára, szabálytiszteletére, feladatvégző képességére.
- a tanulók minősítése,*
- az önértékelés képességének kialakítása,*
- személyiség fejlesztése*

Alapelvek

- Az alkalmazott értékeléseinknek összhangban kell lennie a kerettantervvel, pedagógiai programunkkal, a helyi tantervi rendszerrel,
- az ellenőrzés és értékelés a gyerekért történik, segíti a szülő és a pedagógus közös gondolkodását a gyermek fejlődéséről, rendszeresen és folyamatosan ellenőrzünk, értékelünk,
- értékelés során figyelembe vesszük az életkori és tantárgyi sajátosságokat, a gyermek önmagához mért fejlődését, képességét, lehetőségeit, hogy reális és méltányos értékelést tudjunk adni,

- az értékelés sugalmazza azt az elvárást, amely szerint a gyerek legyen aktív részese a fejlődésnek, vállaljon felelősséget, szerepet saját tanulásában,
- törekszünk arra, hogy minél teljesebb kép, sokféle érték derüljön ki a gyerekről,
- a tanulási-tanítási folyamatban megerősítő, korrigáló, fejlesztő hatású legyen értékelésünk,
- a szöveges értékelés legyen személyre szabott, differenciált, árnyalt, hogy a diákok valódi figyelmet, odafordulást, segítőkészséget tapasztalhassanak a pedagógus részéről,
- értékelésünk legyen előremutató,
- az érdemjeggyel való értékelés tükrözze a tanuló valós teljesítményét, tudását, vegye figyelembe a számonkért anyag mennyiségét, súlyát,
- értékelésünk során adjunk mintát a gyerekeknek az értékelés, kritika, visszajelzés kommunikációjára, alapvetően járuljunk hozzá saját önértékelésük, értékrendjük kialakulásához.

A tanulói értékelés fajtái

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
2. a minősítő (szummatív értékelés)
3. a fejlesztő (formatív értékelés).

1. Helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelés

Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak a tanév elején alkalmazzuk, a tanév közben is felmérjük, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A tanév végi diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

Iskolánkban a kötelező országos kompetencia-mérésen kívül egyéb iskolai szintű méréseket is végzünk.

A méréseket feladatlapokon végezzük, osztályszinten.

A mérések fő célja: a pillanatnyi helyzet vizsgálata objektív mérőeszközök segítségével
→értékelés → a feladatok kijelölése és az erre épülő fejlesztés.

A fejlesztésben részt vesznek az osztályban tanítók, fejlesztő pedagógusok.

MÉRÉSEINK

I. FÉLÉV:

Szeptember	5. évfolyam matematika
	5. évfolyam természetismeret
	5. évfolyam magyar diagnosztikus mérés szövegértés, nyelvhasználat, helyesírás
Október	8. évfolyam megismételt anyanyelvi szintfelmérés

II. FÉLÉV:

Január	7. évfolyam magyar szövegértés
Május	5. évfolyam angol nyelv
	7. évfolyam matematika
	7. évfolyam nyelvtan-helyesírás szintfelmérés

2. *A minősítő (szummatív) értékelés* egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. Ezeknek a feladatoknak az 50%-a, a minimum követelményekhez kapcsolódik.

3. Kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, *fejlesztő (formatív) értékelésnek*. Célja az információgyűjtés, tanulási nehézségek feltárása, lehetőség a korrekcióra. A tanulási folyamatban való előre haladásról ad információt s lehetővé teszi a fejlődés mértékéhez szükséges egyéni korrekciót. Szóbeli és írásbeli feleletek, szódolgozatok (idegen nyelvből), röpdolgozatok

A sajátos nevelési igényű, a tanulási-, magatartási- és beilleszkedési nehézséggel (BTMN) küzdő gyermekek tanulók értékelése

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók eredményes szocializációját iskolai pályafutását elősegítheti, a nem SNI igényű tanulókkal együtt történő integrált oktatásuk.

Siker kritériumnak a tanulók beilleszkedését, a többi tanulóval való együtt haladását tekintjük. Személyre szabott pedagógiai eljárásokat, eszközöket, módszereket alkalmazunk.

Az SNI és a tanulási-, magatartási- és beilleszkedési nehézséggel (BTMN) küzdő gyermekek értékelését a Pedagógiai Szakszolgálat szakvéleményében leírtak alapján végezzük.

A tanulók tanulásának támogatása, értékelése a méltányossági szempontok figyelembevételével történik.

A dolgozatok írásakor időhosszabbításhoz való jogot (+ 15 perc), az írásból felmentett tanulók esetében a szóbeli számonkérést kell előnyben részesíteni.

A tanulásban akadályozott tanulók írásbeli és szóbeli beszámoltatásánál figyelembe kell venni az Enyhe értelmi fogyatékos tanulók Tantervi Útmutóját, valamint a rájuk vonatkozó tantervi követelményeket.

Az ellenőrzés-értékelés formái, helye a tanítás-tanulás folyamatában

A teljesítmények rendszeres értékelése minden pedagógus oktató-nevelő munkájába beépül. Az osztályozás és írásbeli értékelés rendszere évfolyamtól, tantárgytól függően változik. A szóbeli és írásbeli számonkérést a helyes arányok megtartásával alkalmazzuk.

Szóbeli :

beszélgetés, visszajelzés, csoportbeszámoló (egy téma feldolgozás után) , összefüggő felelet (egy téma anyagából), vitában, megbeszélésben, stb. való eredményes részvétel, prezentáció, kiselőadás

Írásbeli:

tesztek, tudáspróbák (iskolai és házi), témazáró, feladatlapok, szintfelmérés ,megfigyelések adatainak rendezett lejegyzése ,írásbeli beszámoló, feladatlapok kitöltése ,munkafüzetek kitöltése, vázlatok, gondolatterképek, táblázatok, diagramok összeállítása

Gyakorlati:

gyűjtőmunka, projektmunka, munkadarab, kísérletek, rajzok ,mérések elvégzése, műszaki ábrázolás, mozgások végzése, számítógépes alkalmazás

Az ellenőrzés és értékelés módjai tanítási órán

Mindennapos ellenőrzés, számonkérés:

- felszerelés, házi feladat ellenőrzése, javítása, esetenkénti értékelése,
- szóbeli vagy írásbeli számonkérés az előző órán feladott tananyagból,
- órai munka értékelése szóban, esetleg érdemjeggyel.

Egyéb ellenőrzések, számonkérések:

- beszámoló, kiselőadások, projektek értékelése,
- önálló órai feladat értékelése,
- tanulói kísérlet értékelése,
- munkadarab értékelése,
- gyakorlati tevékenység értékelése (pl. testnevelés, informatika, technika).

A tanulók szóbeli és írásbeli beszámoltatásának rendje, formái

A felső tagozaton az adott tantárgytól függően szóbeli beszámoltatás is történik, de ennek rendje, formája nem szabályozott.

A szóbeli beszámoltatás alkalmazásánál az iskola pedagógiai elvei a meghatározók (megerősítés, differenciálás, egyéni lehetőségek figyelembevétele).

Szóbeli számonkérés:

Formái: az adott tantárgy jellegének megfelelőek.

- az egész tanítási órán végzett munka megkülönböztetett megfigyelése
- az órai aktivitás megfigyelése
- a tanári kérdésekre adott válasz
- kiselőadás
- egyéni felelet
- idegen nyelvi párbeszéd, szóismeret
- a szabályok reprodukálása
- felolvasás
- szituációs vagy dramatizált játék
- projekt munka bemutatása
- memoriterek

Lehetőség szerint minél gyakrabban alkalmazzuk, melynek célja a kommunikációs készség fejlesztése, az önbizalom erősítése, szövegértés-szövegalkotás kompetencia fejlesztése. 5 – 10 perces számonkérés az óra elején. Ezzel ellenőrizhetjük, hogy mennyire sajátították el a tanulók az előző órákon feldolgozott ismeretanyagot. Itt értékelhetjük a tanulók hozzászólásait szóban, a nagyon aktívakat érdemjeggyel is.

Írásbeli számonkérés rendje és formái

Az írásbeli beszámoltatás fontos elve, hogy differenciáltan, az adott tananyagrészt biztos elsajátítása után történik.

Írásbeli dolgozatok esetén a pedagógusok központi és saját készítésű feladatlapokat is használhatnak.

a) Tanév eleji mérés

Célja: A tanévi kezdőszint megállapítása.

Feladata: A tartós tudás tartalmának és a felejtés mértékének megállapítása. A felelevenítés, megerősítés, begyakorlás, hiánypótlás irányainak meghatározása.

Eljárása: Az előző évi tananyag alapismereteinek egész órás felmérése vagy a tanév első hetében, vagy néhány órás ismétlés, rendszerezés után, egységes javítókulcs alapján értékelve.

Súlya: Nincs meghatározó ereje a minősítésben, csak a motiváló hatású jegyeket ajánlott hivatalossá tenni.

b) Írásbeli feleletet, feladatlapot az óra elején használjuk. Az előző óra anyagából

Célja: A folyamatos tanulás szokásának kialakítása; az aktuális ismeretek elsajátítási szintjének ellenőrzése.

Feladata: Az aktuális ismeretek elsajátítási szintjének megállapítása, ellenőrzése

Eljárása: Rövid, max. 15-20 perces, néhány, az előző órák anyagára vonatkozó, tömör kérdés, feladat megoldása.

Súlya: Érdemjeggyel értékeit teljesítmény az ötfokozatú skála alapján a szóbeli feleletekkel azonos súllyal.

c) Témazáró dolgozat a tantárgy egy összefüggő, több tanóra anyagát magában foglaló témája

Célja: A tudás nagyobb egységének felmérése és a tantervi követelmények kritériumaival való összevetése. A továbbhaladáshoz szükséges alapfogalmak ismeretének ellenőrzése. A témakörben lévő általánosabb összefüggések meglátásában és alkalmazásában való jártasság feltérképezése.

Feladata: Objektív tájékozódás és tájékoztatás a témakörben szerzett ismeretek, fogalmak, összefüggések felismerésében, megértésében és alkalmazásában való elsajátítási szint mértékéről.

Eljárása: Az adott tantárgyi tantervekben meghatározott számú, előre bejelentett írásbeli számonkérés a témakör összefoglalását, rendszerezését követő egész tanórán.

Értékelése előre, egységesen kidolgozott javítókulcs alapján történik.

Súlya: A félévi/tanév végi osztályzat kialakításában, nagyobb súllyal szerepel.

d) Év végi vagy félév végi felmérés

Célja: Egy tanulási periódust lezáró értékelés az adott tantárgy tantervi követelményeinek tükrében. A megszerzett tudás összegző számonkérése

Feladata: A félév/tanév során feldolgozott tananyag elsajátítási szintjének mérése. A tanulók féléves teljesítményének értékelése. A félévi/év végi osztályzat véglegesítése, zárása

Eljárása: A féléves tananyag befejezését, rendszerezését követő, teljes áttekintést adó, egész tanórás feladatlap megoldása, értékelése egységes javítókulcs alapján.

Súlya: A félév/tanév során szerzett érdemjegyek alapján még nem egyértelmű osztályzat eldöntése. Az így szerzett érdemjegy súlyozottan szerepel a záró osztályzat kialakításában.

e) Felmérő dolgozat írása – kisebb tanítási egység (néhány óra) anyagából

f) Házi dolgozat – adott téma önálló kidolgozása (pl.: olvasmánynapló);

Az érdemjegyek nem egyenértékűek. A témazárók, összefoglaló jellegű teljesítmények érdemjegyei a félévi/tanév végi osztályzatok alakításában nagyobb súllyal esnek latba.

Az érdemjegyek megállapítása az elért százalékok alapján (írásbeli számonkérés esetén)

	Jeles	Jó	Közepes	Elégséges	Elégtelen
Alapismeretek számonkérése	90%-100%	81%-90%	60%-80%	40%-60%	0%-40%
Témazáró feladatlapok	90%-100%	81%-90%	60%-80%	40%-60%	0%-40%
Év végi, vagy félév végi felmérés	90%-100%	81%-90 %	60%-80%	40%-60%	0%-40%

A különböző tantárgyakban 10%-os eltérések megengedettek.

Írásbeli, szóbeli ellenőrzés, dolgozatok szabályai

- Témazáró dolgozat írása előtt minimum 1 héttel tájékoztatni kell a tanulókat (5-8.osztály)
- Témazáró megírása a pontosan meghatározott anyagrész alapján történik.
- Megíratását egy összefoglaló óra megelőzi, piros jeggyel történik az értékelés (kétszeres szorzóval számít)
- Kötelező megírni, haladékokat csak akkor kaphat a tanuló, ha annak bejelentésekor már hiányzott egészen a dolgozat megírásáig. A témazáró pótlása a tanár által kijelölt időpontban történik. Ha a tanuló a témazáró pótlásának időpontjában nem jelenik meg és ezt nem is tudja igazolni a témazáró érdemjegye automatikusan elégtelen.
- Egy tanítási napon maximum 2 témazáró dolgozat íratható.
- A felmérő dolgozatok megírására lehetőleg ne az utolsó órában kerüljön sor.
- Az írásbeli és szóbeli feleletek aránya lehetőség szerint kiegyensúlyozott legyen.
- Az írásbeli feleletek számát a pedagógus dönti el.
- Az írásbeli munkák megőrzésének ideje: Írásbeli feleleteket nem őriz meg az iskola, ill. a szaktanár. Nagydolgozatokat, ill. évfolyamszintű felméréseket 1 évig őrizi a nevelő.

- A szóbeli felelést helyettesítő, azzal egyenlő súlyú, egy vagy két tanóra anyagát számon kérő röpdolgozat előre történő bejelentés nélkül, korlátozás nélkül íratható.
- Az írásos tanulói munkák javításának, értékelésének határideje:
témazáró dolgozat – maximum 10 tanítási nap
írásbeli felelet – maximum 10 tanítási nap

A házi feladat számonkérése.

Ezzel a módszerrel a tanulóknak tudatosodhat az otthoni munka, tanulás fontossága, hasznossága, célszerűsége, és rendszerességre neveljük őket. Azok a tanulók, akik becsületesen megoldják a házi feladatokat, a számonkérés ilyen megszervezése esetén megfelelő sikerélményhez, elismeréshez juthatnak.

A házi feladat ellenőrzése:

- A szóbeli házi feladatok ellenőrzése legtöbbször szóbeli feleletek formájában történik.
- Az otthoni írásbeli munkákat minden esetben ellenőrizzük
- Az elmaradt házi feladatok pótlását lehetővé tesszük, ha a tanuló az óráról hiányzott, vagy beteg volt. Értékelésénél különbséget teszünk, ha a tanuló hanyagsága miatt nem készített házi feladatot.

Házi feladatok formái:

- munkafüzetekből, feladatgyűjteményből adott feladatok,
- tankönyvi kérdésekre adandó válaszok,
- vázlatkészítés,
- leíró vagy elemző munkák,
- házi dolgozat,
- gyűjtő- vagy kutatómunka,
- elektronikus eszközökkel feladat,
- önálló alkotó munka.

Az értékelés jelölésrendszere. A szöveges értékelés, az érdemjegyek és az osztályzat

Iskolánkban az értékelés formái

- szóbeli értékelés
- írásbeli értékelés
- szöveges értékelés
- százalékokban kifejezett értékelés
- ötfokozatú érdemjegy

Érdemjegyek kialakítása

Az első évfolyamon és a második évfolyam első félévében minden tantárgy esetében szöveges értékelést alkalmazunk.

Érdemjegyekkel, osztályzatokkal a második évfolyam végén valamint a 3 -8. évfolyamon félévkor és év végén minősítjük a tanulók előmenetelét az egyes tantárgyak tantervi követelményeinek elsajátításában.

Minimális osztályzatok száma (félévenként): a heti óraszámnál eggyel több, de legalább három legyen.

Osztályzatok kialakításának alapelvei

Az osztályzatot és a szöveges értékelést a tantervi követelményeknek megfelelően állapítjuk meg.

A pedagógus saját hatáskörében folyamatosan lehetőséget biztosít az osztályzatok javítására (félévkor, év végén), hiszen hosszútávú célja, hogy a tanuló elsajátítsa az ismeretanyagot és abból képességéhez mérten a lehető legjobban számot tudjon adni. Az órai aktivitást is figyelembe vesszük. Az év végi értékelésnél az egész éves munkát vesszük figyelembe. Számít az érdemjegyek javuló tendenciája. Az osztályzat megállapítása nem pusztán matematikai átlagszámítás, hanem megfontolt pedagógiai mérlegelés alapján történik.

A szaktanárok feladata:

- Az elméleti tantárgyak tananyagából a szóbeli kifejezőkészség fejlesztése érdekében évente legalább 1 szóbeli feleletet is kapjon a tanuló.
- A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az e-naplón keresztül.
- A tanuló szülei a szaktanártól külön értesítést kapnak félévzárás és évvárás előtt egy hónappal, ha a tanuló valamely tantárgyból, tantárgyakból érdemjegyei, teljesítménye alapján a tantervi követelményeknek előreláthatólag nem tesz eleget.
- A tanuló a szorgalmi időszakban az osztályozó értekezletet megelőző hétig (félévi, év végi) kérheti az osztályzat javításának lehetőségét. Megadásáról a szaktanár pedagógiai szempontok alapján dönt. A javító dolgozat megírásának időpontját is ő határozza meg.

A tanuló tudása:

jeles (5),

Ha a tanuló a tantervi követelményeknek eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes. Pontosan, szabatosan fogalmaz. Lényegre mutatóan definiál, saját szavaival is vissza tudja adni a szabályt. Tud szabadon, önállóan beszélni. Bátran mer visszakérdezni.

jó (4)

Ha a tanuló a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Az ellenőrzések során tudásáról kevés segítséggel (néhány segítő kérdéssel) képes számot adni. Kisebbségi előadási hibákat vét, definíciói „bemagoltak”.

közepes (3)

Ha a tanuló a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, nevelői segítségre (javításra, kiegészítésre) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli feladatát. Rövid mondatokat mond. (Párbeszéd alakul ki a tanár és a tanuló között.)

elégséges (2)

Ha a tanuló a tantervi követelményeknek súlyos hiányosságokkal tesz csak eleget, de a továbbtanuláshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik.

Az ismeretek közötti összefüggéseket nem érti meg, ismeretei alkalmazására még nem képes.

Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért. Az ellenőrzések során tudásáról csak a tantervi minimum elemekre vonatkozó kérdések alapján tud számot adni. Gyakorlatban képtelen önálló feladatvégzésre.

elégtelen (1)

Ha a tanuló a kerettanterv szerinti minimumot sem sajátítja el. Az ellenőrzések során segítő kérdések alapján sem képes az alapismereteket visszaadni.

Év végi bizonyítványban minősítések a következők:

kitűnő (5d)

jeles (5)

jó (4)

közepes (3)

elégséges (2)

elégtelen (1)

Projektértékelés

Iskolánkban minden évfolyamon több, különböző témákat feldolgozó projektmunka is folyik. A projektzáró előadások után a tanulók kiállítást rendezhetnek az iskolában az adott témáról, és projektzáró értékelést kaphatnak. Az értékelésben a konkrét tananyagtartalmak tantárgyi tudásának értékelése mellett a kulcskompetenciák, alapkészségek értékelése is megjelenik.

A tanulás kompetenciái

Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi

Digitális kompetenciák

Matematikai gondolkodási kompetencia

Személyes és társas kapcsolati kompetencia.

Kreativitás, önkifejezés, kult. tudatosság kompetencia

Munkavállalói, vállalkozói kompetencia

A magatartás és szorgalom értékelése

A magatartás és szorgalom értékelésekor kiemelt fontosságúnak tartjuk az alábbiakat:

- segítse az iskola nevelési és oktatási céljainak elérését;
- segítse a tanuló önismeretének fejlődését, adjon lehetőséget az önnevelésre is;
- az értékelés általában a tanuló iskolai tevékenységére vonatkozzon;
- mindig legyen személyre szabott;
- pozitívumokra épüljön;
- kapjon elismerést a fejlődés, az egyéni erőfeszítés, a képességekhez mért kiemelkedő teljesítmény.

A tanulók magatartását és szorgalmát félévkor és tanév végén osztályzattal értékeljük.

Az év végi minősítés az egész tanévre szól.

A havi értékeléskor az előző hónapban mutatott magatartásra és teljesítményére vonatkoztatunk. A következő hónapban mutatott magatartás és szorgalom értékelése az előzőtől független.

A félévi és év végi magatartás és szorgalom érdemjegy a részjegyek, ill. az osztályban tanító pedagógusok véleményén alapszik.

Problémás esetekben az osztályozó konferencián az osztályfőnök segítséget kérhet szavazás formájában. Ha a szavazás döntetlen helyzetet teremt, akkor végleges döntést az osztályfőnök hoz.

Félévi és tanév végi elégtelen tanulmányi eredmény elérése esetén a tanuló szorgalma csak hanyag minősítés lehet.

Az első félévi „rossz” magatartást követően, ha a magatartásban az igazgatói elmarasztalást követően lényegi javulás figyelhető meg, a tanév végi minősítésnél a nevelőtestület „változó” magatartást is javasolhat.

Magatartás értékelése:

A „magatartás” kifejezés az erkölcsi vonások állandóságára utal és nem csupán viselkedés. A magatartás osztályzat az életkorához mértén értékeli a tanuló fegyelmezetttségét, viselkedését, társai, a felnőttek, saját és mások iránt érzett felelősségérzetét mutatja. A tanuló magatartásának értékelésekor együttesen vesszük figyelembe, hogy a házirendben leírtakat betartja-e, és azokat társaival is betartatja-e.

Hangsúlyoznunk kell, hogy az iskola által támasztott erkölcsi követelmények jelentik a viszonyítási alapot.

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2) érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

A magatartás minősítésének elvei

- a tanuló iskolai viselkedése, a magatartási normák és az együttélés
- szabályainak betartása
- az iskola alkalmazottjaival és a társaival való kommunikációjának módja
- az osztályközösség kialakításában, összetartásában, értékrendjének
- formálásában betöltött szerepe
- a házirend előírásainak betartása
- fegyelme, a mulasztások igazolása
- a hetesi feladatok elvégzése
- az önként vállalt és a rábízott feladatok teljesítése
- a sport- és a kulturális versenyeken való részvétele

A magatartás értékelésének szempontjai

Példás

Az a tanuló, aki a közösség alakítását, fejlődését munkájával, jó kezdeményezéseivel, véleményével, példás viselkedésével elősegíti, társait ösztönzi.

Az iskolai feladatokból önként részt vállal, azokat teljesíti;

A házirendet betartja, s ezzel társainak jó példát mutat.

Felnőttekkel, társaival szemben udvarias, segítőkész, tisztelettudó; megértő, együttműködő és jóindulatú.

Fegyelmező intézkedés nem volt vele szemben.

Munkavégzése megbízható, pontos, lelkiismeretes.

Megnyilvánulásaiban őszinte.

Nincs igazolatlan hiányzása, nincs késése

Jó

Az a tanuló, akinek neveltségi szintjében, emberi kapcsolataiban apróbb hiányosságok tapasztalhatók, de törekszik a kijavításukra.

Részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat elvégzi.

A házirendet igyekszik betartani.

Fegyelmezési problémák ritkán fordulnak elő, ezek kismértékűek.

Fegyelmi fokozata: legfeljebb szóbeli osztályfőnöki figyelmeztetés.

Nincs igazolatlan hiányzása.

Változó

Az a tanuló, aki a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt.

Viselkedésével szemben kifogás merül fel.

Többször vét a házirend és a közösségi magatartás szabályai ellen.

Társaival szemben időnként durva, goromba, nem segítőkész.
Önértékelése irreális, felelősségérzete, rendszeretete ingadozó.
Fegyelmezési fokozata: írásbeli osztályfőnöki figyelmeztetés.
Legsúlyosabb fegyelmező intézkedés vele szemben: egy igazgatói figyelmeztetés a tanévben.
Ha több alkalommal késik az tanóráról. 1 igazolatlan órája van.

Rossz

Az a tanuló, aki fegyelmezetlen magatartásával a közösség fejlődését hátráltatja, rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be, szándékosan árt a közösségnek.

A nevelési ráhatásokat tudatosan elutasítja.

A felnőttekkel szemben gyakran neveletlenül viselkedik, tiszteletlen, társaival durván beszél, verekedik.

Több szaktanári és osztályfőnöki figyelmeztetés és a legmagasabb fegyelmező intézkedés vele szemben: igazgatói figyelmeztetés.

Ha 5 óránál több igazolatlan hiányzása van, vagy rendszeresen késik a tanóráról.

A szorgalom minősítésének elvei:

- a tanuló képességeihez mért teljesítménye, tanulmányi eredményei
- a jobb eredményért tett erőfeszítései
- a tanuláshoz való viszonya, motivációja
- az órai munkában való részvétele, aktivitása
- házi feladatok, felszerelés, füzetvezetés
- a tanórán kívüli foglalkozásokon való részvétele
- a kötelező tananyagon felüli, külön feladatok vállalása
- a tanulmányi versenyeken való részvétele, teljesítménye.

Példás

Annak a tanulónak a szorgalma, aki tanulmányi munkában kitartó, a tőle telhető legjobb eredményre törekszik.

Munkája pontos, megbízható, precíz, törekszik a hibátlan munkavégzésre.

Többször feladatokat vállal, feladatait maximális önállósággal és megbízhatóan végzi el.

Kötelességtudata magas fokú, munkatempója állandó, lankadatlan, mindig készül, figyel, érdeklődő.

Érdeklődése sokirányú, egyes tantárgyakban a tananyagon felül is produkál, ismeretanyaga a tananyagon kívülre is kiterjed.

Jó

A tanuló szorgalma, ha figyel az órákon, a házi feladatot elvégzi, az órákra képességeihez mérten lelkiismeretesen készül, az órán megfelelően dolgozik, de többre nem törekszik.

Ösztönző hatásokra rendszeresen dolgozik, és ellenőrzi munkáját, önmagát.

Általában felkészül, de különösebb érdeklődést nem mutat, az órai aktivitása, a munkához való viszonya a tőle elvárható szintű.

Érdeklődése megmarad az iskolai tananyag keretein belül.

Változó

Annak a tanulónak a szorgalma, akinek munkája ingadozó, hanyag és jó munkák váltogatják egymást;

Önállótlán, csak utasításra kezd munkához, nem ellenőrzi önmagát;

Munkája változékony, gyakran dolgozik képességszintje alatt;

Szétszórtság jellemzi.

Hanyag

A tanuló szorgalma, ha fegyelmezetlenül dolgozik, megbízhatatlan, a munkáját nem végzi el. Képességeihez, a körülményeihez képest csak vonakodva és keveset tesz tanulmányi előrehaladása érdekében, munkavégzése megbízhatatlan, pontatlan.

Gyakran mulasztja el kötelességeit, munkafegyelme rossz.

Érdektelenség, teljes közömbösség jellemzi.

Ha legalább egy tárgyból elégtelen osztályzatot ért el.

A tanulók jutalmazásának elvei és formái

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten:

- példamutató magatartást tanúsít
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el
- az osztály, illetve az iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön részt vesz
- bármely módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomba részesíti.

a) az iskolában – a tanév közben-elismerésként a következő dicséretetek adhatók.

- szaktanári dicséret
- ügyeletesi dicséret
- osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret
- nevelőtestületi dicséret

b) Az egész évben példamutató magatartást és kiemelkedő tanulmányi munkát végzett tanulók a tanév végén dicséretben részesíthetők:

- szaktárgyi teljesítményéért
- példamutató magatartásáért
- kiemelkedő szorgalmáért
- példamutató magatartásáért és kiemelkedő szorgalmáért
- kiemelkedő tanulmányi eredményéért
- Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő, jeles eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola
- közössége előtt vesznek át.
- -Az iskolaszintű versenyek (házi versenyek) első három helyezettjeit értékeli a munkaközösségvezető vagy a szaktanár a versenyben résztvevő tanulók előtt. Szaktárgyi dicséretben részesülnek.
- Területi, megyei versenyek I-IV. helyezett tanulók munkájának értékelését az igazgató végzi az iskolaközösség előtt. Igazgatói dicséretben részesülnek.
- A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanuló közösségeket csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

Illyés plakett

Az a nyolcadik osztályos tanuló, aki nyolc éven át példás magatartással és szorgalommal, kitűnő tanulmányi eredményt ért el, Illyés -plakettet kap, melyet a ballagási ünnepségen az iskola közössége előtt vehet át.

Illyés-díj

Az a tanuló, aki több éven át legalább jeles tanulmányi eredmény mellett, kiemelkedő művészeti, vagy sporttevékenységet nyújt, országos jelentőségű versenyeredménnyel rendelkezik, különdíjat kap, melyet a tanévzárási vagy a ballagási ünnepségen az iskola közössége előtt vehet át.

A díj nyolcadik évfolyam végén több tanulónak is adományozható

„Év diákja”

Legalább jó tanulmányi eredmény mellett, kiemelkedő művészeti, vagy sporttevékenységet nyújt, országos jelentőségű versenyeredménnyel rendelkezik,

- egy tanév végén több tanulónak is adományozható
- egy tanulónak több tanév végén is odaítélhető.

„A tanév kiváló sportolója”

Az adott tanévben kiváló sporteredményt elérő alsó és felső tagozatos tanuló, „A tanév kiváló sportolója” díjat veheti át, a tanévzárási ünnepségen, az iskola közössége előtt.

„Kiemelkedő közösségi és diákönkormányzati munkáért” emléklakett

Az a tanuló, aki kimagasló kulturális és közösségi munkát végzett, közösségi díjban részesül, melyet a tanévzárási ünnepségen az iskola közössége előtt vehet át.

Példamutató közösség – díj

„Egy mindenkiért, mindenki egyért!”

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösségeket csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A díjak odaítélése a felsős nevelői testület döntése alapján történik.

A tanulókkal szembeni fegyelmező intézkedések formái és intézkedési elvei

Az elmarasztalásnál mindenkor figyelembe kell vennünk a gyermek életkorát, tettét, szándékosságát. A büntetés nem lehet megalázó és kollektív.

Az a tanuló, aki:

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti
- a tanulói házirend előírásait folyamatosan megszegi
- igazolatlanul mulaszt, büntetésben részesül.

Az iskolai fegyelmezés formái:

- szaktanári figyelmeztetés,
- ügyeletesi figyelmeztetés
- osztályfőnöki figyelmeztetés,
- igazgatói figyelmeztetés
- nevelőtestületi figyelmeztetés

Az iskolai fegyelmezések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben - a vétség súlyára való tekintettel - el lehet térni. A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

A tanuló súlyos kötelességszegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el kell tekinteni, s a tanulót azonnal legalább az osztályfőnöki figyelmeztetés büntetésben kell részesíteni.

Súlyos kötelességszegésnek minősülnek az alábbi esetek:

- agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása
- trágár kifejezések használata
- az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszes ital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása
- szándékos károkozás
- az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése
- ezen túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek részesülnek.

A tanuló súlyos kötelességszegése esetén a tanulóval szemben a magasabb jogszabályokban előírtak szerint fegyelmi eljárás is indítható. A fegyelmi eljárás megindításáról az intézményvezető, a nevelőtestület határozata alapján dönt.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Az osztályfőnöki értékelés dicsérő és elmarasztaló rendszerének alkalmazási elvei.

Az osztályfőnök a nevelő munkáját a tanuló egyéni fejlődéséhez, tempójához és szociális hátteréhez igazítja, tiszteletbe tartva az egyes tanulók emberi méltóságát és az esélyegyenlőség érvényesülését. Tartja a kapcsolatot az osztályában tanító pedagógusokkal, és a gyermekek szüleivel. Titoktartási kötelezettség terheli a gyermekekkel és családjukkal kapcsolatosan szerzett információkat, adatokat illetően.

Legalább osztályfőnöki dicséret adható:

- szaktárgyi versenyeken, vetélkedőkön való részvételért,
- a közösségért végzett munkáért,
- kiemelkedő hetesi munkáért,
- az iskola hírnevét öregbítő tevékenységért,
- a környezet rendjéért végzett munkáért,
- az iskolai hagyományok ápolásáért.

Jutalmazás fokozatai:

- Szóbeli osztályfőnöki vagy szaktanári dicséret
- Írásbeli osztályfőnöki vagy szaktanári dicséret
- Szóbeli igazgatói dicséret az iskola közössége előtt
- Írásbeli igazgatói dicséret

A TANTERMEN KÍVÜLI, digitális munkarend bevezetésénél az intézmény pedagógiai programja nem változik, ezért a tanulók értékelését az abban foglaltak szerint továbbra is meg kell tenni.

A Pécsi Illyés Gyula Általános Iskola minden pedagógusa köteles a tanulók munkáját a digitális oktatás ideje alatt folyamatosan értékelni, a pedagógiai programban meghatározott elvek szerint, figyelembe véve a digitális oktatás során kialakult helyzetre.

- Különösen legyünk figyelemmel a tanulók, és a szülők leterheltségére, a fokozatosságra, és az egyéni képességeket is figyelembe vevő értékelésre.
- A digitális oktatás ideje alatt a Pécsi Illyés Gyula Általános Iskolában minden tanuló esetében havonta minimum egy érdemjegy legyen tantárgyanként.
- Az értékelés (felelet/dolgozat) tényét a tananyag kiküldésekor jelezni kell.

- Az érdemjegyeket a szokásos módon a Krétába be kell vezetni, az érdemjegy megszerzésekor, azonnal.
- A magatartás és szorgalom értékelése újabb utasításig nem szükséges.
- A félév/tanév végi érdemjegyek kialakításánál a digitális oktatás befejezéséig az előtte levő, megszerzett érdemjegyek súlyozottan kerülnek figyelembe vételre

A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, és az informatikát, az emelt óraszámú oktatás keretében.

Az egyéb foglalkozások csoportbontásának a célja az ismeretek elmélyítése, felzárkóztatás.

A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérése - A mérés szükségessége

A testnevelés egyike azon tárgyaknak, amelyek kötelező tárgyként szerepelnek az iskolában. A jó fizikai állapot nem csak a sportban és a testnevelésben játszik fontos szerepet, hanem nélkülözhetetlen a boldogabb és teljesebb élet elérésében is.

Az egyik fontos feladat megállapítani az egyén fizikai állapotát a megelőzés, a terhelhetőség, az egyes feladatok meghatározása végett. Olyan mérési módszert kell alkalmazni, amely rövid idő alatt elvégezhető és megközelítően pontos képet ad a mért egyén pillanatnyi fizikai fittségéről.

A gyermekek fittségének meghatározására teszteket dolgoztak ki az Eurofit-program koordinátorai az Európa Tanács Sportosztálya titkárságának közreműködésével.

A testi nevelésnek a korrekció és a fejlesztés mellett, van egy további részfeladata is: a szervezet aktív megerősítése, amely az egészség gyengülésének, elvesztésének megelőzését, a prevenciót biztosítja. A preventív (megelőző) tornával megelőzhetők az elváltozások, ezért a preventív torna a testnevelés részét képező gyógytestnevelési kategóriák alapja.

NETFIT Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt

- A NETFIT 4 fittségi profilban 9 mérés segítségével jellemzi a tanulók állóképességét, erejét, hajlékonyságát és testösszetételét. A mérések eredményei tesztől függően két illetve három zónába kerülhetnek. Egészségzónába, fejlesztési zónába, fokozott fejlesztési zónába.
- A NETFIT szoftveres alkalmazása olyan személyre szabott értékelési lehetőséget kínál minden tanuló számára, amely vizuálisan is szemlélteti a fittségi állapotot, valamint konkrét ajánlásokat fogalmaz meg a fejlesztés érdekében.

A testnevelő tanár feladata:

Rendszeres testedzési lehetőség biztosításával a tanárnak törekedni kell a tanulók egészségének stabil elérésére és megtartására.

A pillanatnyi fizikai állapottal való szembesülés során a fiatalok önismeretének, tárgyilagos önértékelésének, akaratának és önbecsülésének fejlesztése kell, hogy legyen a célunk.

3. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

3.1 Az iskola egészségnevelési programja

3.1.1. Az egészségnevelési program célja

- Minden rendelkezésre álló módszerrel elősegíteni a tanulók és a tantestület **egészségének a védelmét.**
- Iskolánk a szocializációnak olyan színtere, ahol az egészséges, harmonikus életvitelt, megalapozó szokásokat, magatartásmintákat tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk.
- Fontos, hogy az egészséges életmódot szolgáló tevékenységi formák, az egészségbarát viselkedés mindenkinek személyiség-tulajdonságává váljon. Együttműködést kialakítani a pedagógiai, az egészségügyi, a gyermekvédelmi szakemberek valamint a szülő és a diákok között.
- Segíteni a diákokat, az iskola dolgozóit, a diákokon keresztül a családokat egészségük megőrzésében.
- Olyan oktatási-nevelési gyakorlatot bevezetni, amely figyelembe veszi a pedagógusok és a tanulók jól-létét és méltóságát, elismeri az erőfeszítéseket, a szándékokat, támogatja az egyén előrelépését.
- A legszélesebb értelemben vett megelőzés céljait szolgálja.
- Tervszerű, szervezett és rendszeres tevékenység
- Tömegszerű, mert kiterjed az intézmény minden tagjára.
- Tudományosan megalapozott, helyes cselekvésre serkentő.

A tanulók ismerjék meg az egészségvédelem kiemelt kérdéseit

- az életkorral járó biológiai-pszichohigiénés tennivalókat;
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztésének módjait;
- a rendszeres fizikai aktivitás egészségmegőrzésben játszott szerepét;
- az egészségtudatos léthez tartozó egyénileg kialakított mozgásprogram fittség megőrzése szempontjából való fontosságát;
- az egészségre káros szokások biológiai – élettani – pszichés összetevőit (alkoholfogyasztás, dohányzás, inaktív életmód, helytelen táplálkozás, drogfogyasztás);
- a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok szerepét a testi-lelki kiegyensúlyozottság elérésében;
- a társas kapcsolatok egészségi-etikai kérdéseit.

Cél: Ezen tudás birtokában képesek legyenek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, egészséges személyiség kimunkálására, a helyes magatartás kialakítására.

Szomatikus nevelés

- higiénés nevelés (személyi nevelés, környezethigiénére nevelés)
- profilaxisra (betegség megelőzésére) nevelés
- kondicionálás (testedzés, sport)
- baleset megelőzésre nevelés

Pszichohigiénés nevelés

- önismeretre, önfejlesztésre nevelés
- fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre nevelés

- környezeti hatások feldolgozására nevelés
- emberi kapcsolatok harmóniájára nevelés
- abúzusok, devianciák (káros szokás, szenvedély) megelőzésére nevelés
- érzelmi nevelés

Szociálhigiénés nevelés

- kedvező társas miliő működtetése
- kommunikációs nevelés
- családi életre nevelés
- az iskola, mint munkahely pszichoklimájának alakítása
- szerepfeszültségek felismerése, feloldása
- a stressz- és feszültségoldás módszerei
- társadalmi izolációk megelőzése, közéletiségre nevelés
- egészségpropaganda

Alapvető célunk: az egészségmegőrzés elemi feltételeinek megismertetése és betartatása.

Célok	Feladatok	Kritériumok
A rendszeres testmozgásra való igény kialakítása	- A három kondicionális alapképesség (erő, gyorsaság, állóképesség), a koordinációs képességek (egyensúly, térérzékelés, reakciógyorsaság, ritmusérzék, hajlékonyság) fejlesztése. - A sportjáték komplex szerepének kihasználása. - Mindennapos testmozgás gyakorlati alkalmazása (heti 5 testnevelés óra + min. 2 alkalommal játékos testmozgás egyéb foglalkozásokon). - komplex intézményi mozgásprogram tanévre aktualizált feladattervének kialakítása és megvalósítása.	A kondicionális és koordinációs alapképességek az életkornak megfelelő szinten legyenek (Eurofit-mérés). Az aktív, mozgásos tevékenységek az iskolai élet minden területét fogják át.
Az egészséges „fair-play” uralta versenyszellem kialakítása	- A céllal szorosan összefüggő felnőtt életben nélkülözhetetlen pozitív tulajdonságok (küzdeni tudás, alázatosság, hazaszeretet, kitartás, büszkeség, önismeret, önuralom) fejlesztése. - A közösségbeli „én-szerep” felismerése.	A tanulók: - vegyenek részt aktívan a különböző iskolai, kerületi sport-, illetve tanulmányi versenyeken, diákolimpiákon; - alakítsanak ki közös érdeklődésen alapuló, tartalmas baráti kapcsolatokat.
Az egészséghez és az egészséges környezethez való igény kialakítása	- Megtanítani, bizonyítani, hogy alapvető értékünk az egészség. - Kialakítani, hogy az egészség egy soktényezős fogalom. - Az egészség megvédésére, megőrzésére, visszaszerzésére	A tanulók: - ismerjék az egészséges táplálkozás aktuális alapelveit; - legyenek igényesek a személyes higiéniát

Célok	Feladatok	Kritériumok
	vonatkozó közérthető, de tudományos ismeretek átadása. - Annak tudatosítása a tanulóknban, hogy az élethossziglani öntevékeny testedzés, az önálló sportolás és a motoros önkifejezés fontos eszköze a személyiség fejlesztésének és a lelki egészség megőrzésének. - Tudatmódosító szerekekkel kapcsolatos prevenció. - Az egészségmegővő alternatívák terjesztése, gyógynövények, természetgyógyászat. - A saját testkép megismerése és a testtudat kialakítása a tanulóknban az egészségtudatos, az egészség-megőrzést preferáló magatartás fontos része. - A helyes napirend kialakítása. - A környezetszennyezés, mint egészségkárosító tevékenységforma vázolása. - Az egészséges életmód-tréningek beépítése az iskolai programokba (sport- és egészségnapok). - A „természet-iskola” tevékenységek megszervezése és megtartása (tanulmányi kirándulások, erdei iskolák, séták).	illetően; - ismerjék és alkalmazzák az egészség megővésének lehetőségeit és alternatíváit; - legyen tudatos stratégiájuk egészségük megőrzésére.
Önismeret, önuralom, a társadalmi normák szerinti viselkedés és pozitív gondolkodás kialakítása	- Értékorientáció, személyes példamutatás, azaz a tanári magatartás legyen modell értékű. - Tolerancia és empátia fejlesztése. - A kapcsolatok, problémák konfliktusmentes megoldására való igény kialakítása, fejlesztése. - A stressz- és feszültségoldás alapvető fontossága az interperszonális kapcsolatok kezelésében.	A tanulók: - iskolai életükben nyilvánuljon meg a felnőttek és társak tisztelete; - ismerjék fel a jó és rossz tulajdonságokat; - legyenek fogékonyak a tanárok által nyújtott modellekre; - tudjanak könnyen és vidáman alkalmazkodni a változó élethelyzetekhez.
A biztonságos életvezetés elsajátítása	- A fejlett technikai eszközök szakszerű és biztonságos használatának bemutatása, megtanítása. - Rávilágítás a lehetséges	A tanulók: - ismerjék a KRESZ, az elsősegélynyújtás és munkavédelem reájuk vonatkozó szabályait

Célok	Feladatok	Kritériumok
	veszélyforrásokra. - Annak tudatosítása, hogy az egészségtudatos magatartásra szocializálásnak szerves része a lelki egészség erősítése és fejlesztése, a szükséges prevenciók folyamatok és tevékenységek kialakítása. - A KRESZ, munkavédelem, elsősegélynyújtás elsajátíttatása, ilyen jellegű és témájú vetélkedők szervezése.	és alapelveit.

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az elmúlt évek egészségügyi adatai, ill.hazai felmérések elemzése alapján szükségessé vált , (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet X. FEJEZET) a jogszabályoknak megfelelően iskolánkban is külön feladatként kezeljük az egészségfejlesztést.

Egészségfejlesztés célja, pedagógiai feladata: hogy az iskolában eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő - az iskolai élet mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Iskola pedagógiai feladata:

- Minden rendelkezésre álló módszerrel, segíti a tanulók és a tantestület egészségének védelmét, az egészségfejlesztést és az eredményes tanulást.
- Együttműködést alakít ki a pedagógiai, az egészségügyi és a gyerekvédelmi szakemberek a szülők és a diákok között, annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen.
- Kiemelt jelentőséget tulajdonít az egészséges étkezésnek a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének.
- Teret ad a társas támogatást, a lelki egészségfejlesztést és tanácsadást biztosító programoknak.
- Olyan oktatási –nevelési gyakorlatot folytat, amely tekintetbe veszi a pedagógusok és a tanulók jó-létét és méltóságát.
- Többféle lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismeri az erőfeszítést, a szándékot, támogatja az egyéni előrejutást.
- Törekszik arra, hogy segítse diákjainak, az iskola személyzetének, a családoknak, valamint a helyi közösség tagjainak egészségük megőrzését.
- Együttműködik a helyi közösség vezetőivel az egészségfejlesztés érdekében.

Feladatunk:

- szemlélet-formálás,
- helyes értékrend kialakítása,
- felvilágosító munka,
- megelőzés,
- egészségünk védelme, megóvása.

Az egészségfejlesztés iskola feladatai

1. Egészséges személyiségfejlődés elősegítése
2. Az egészséges táplálkozás, szokássá alakítása
3. A mindennapi testmozgás igényének fejlesztése
4. A dohányzás, alkoholfogyasztás –és kábítószer használat megelőzése
5. A sajátos nevelési igényű tanulók integrálása
6. Szexuális nevelés már a pubertás időszakot megelőzően is.

Egészségfejlesztéssel kapcsolatos programunk célja, hogy tanulóink kellő ösztönzést és tudást szerezzenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez.

Fontos, hogy értsék az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát, az ezzel kapcsolatos attitűdök szilárdak legyenek, konkrét tevékenységben alapozódhassanak meg.

Az iskola feladata:

- Minden tevékenységével szolgálja a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.
- Segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészségi állapotát javítják.
- Neveljen az egészséges állapot örömteli megélésére, és a harmonikus élet értéként való tiszteletére.
- Készítse fel a gyerekeket, a fiatalokat arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani.
- Fejlessze a beteg, sérült és fogyatékkal élő embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.
- Ismertesse meg a tanulókkal a környezet - elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok - leggyakoribb, egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit.
- Készítse fel a tanulókat a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére.
- Készítsen fel az önálló gyalogos közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, az utas balesetek elkerülésének módjaira.
- Hívja fel a tanulók figyelmét a veszélyes anyagok, illetve készítmények helyes kezelésére, legfontosabb szabályaira (felismerésére, tárolására).
- Nyújtson támogatást a gyerekeknek - különösen a serdülőknek - a káros függőségekhez vezető szokások és életmódok (pl. a dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, helytelen táplálkozás, öltözködési szokások) kialakulásának megelőzésében.
- A kialakult helytelen szokásokat változtassa meg az ismeret és tájékozottság segítségével.
- Foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel.
- Fordítson figyelmet a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra, történő felkészítésre.

További céljaink, feladataink az egészségnevelés tanulókra gyakorolt hatásával kapcsolatban:

- tudjanak sajátos étrendet, mozgásprogramot kialakítani egészségük megőrzése érdekében

- erősítsék a **társas-kommunikációs készségeik fejlesztését és a konfliktuskezelési magatartásformák fejlesztését**
- fordítsanak figyelmet személyes higiéniájuk kialakítására
- ébresszen tiszteletet a természet iránt, alakuljon ki a tanulóknál az a tudat, hogy ők is részei a természetnek, az életnek, és helyi környezetüknek
- képesek legyenek ne csak maguk, de esetleg mások egészségének és életének védelmére is
- törekedjünk az **ön- és társismeret fejlesztésére**
- növekedjen a képességeiken alapuló magabiztosságuk, s a jövővel szembeni pozitív beállítottságuk
- fokozatosan fejlődjön mozgásigényük, s ezzel együtt állóképességük
- **helyes erkölcsi szemlélet fejlesztése** (pl. a társadalmi, nemi- és családi étellel kapcsolatban)

Egészségfejlesztő primer és szekunder prevenció

<i>Az egészségnevelés iskolai</i>	<i>színterei</i>	<i>Módszerek</i>	<i>Humán erőforrás</i>
<i>Intézményen belül</i> Tanórákhoz kapcsolódó foglalkozás	osztályfőnöki és szaktárgyi órák témafeldolgozása; minden tárgynak van csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez	témától függő tananyag feldolgozása ismeret átadással, interaktív gyakorlatokkal, esetelemzésekkel, differenciálva, tanulásmódszertan beépítésével	tanítók osztályfőnökök szaktanárok
Tanórán kívüli foglalkozások	Iskolaotthonos és tanulószobás foglalkozás	kiegészíti a tanórai programot; konkrét esetfeldolgozások; játékos gyakorlatok; napi tesztdzési program	tanítók tanulószobás nevelők szaktanárok
	délutáni szabadidős foglalkozások	- sportprogramok ISK keretében - témával kapcsolatos filmvetítés - vetélkedők, versenyek (elméleti és sport,) - játékos sportprogramok - csoportfoglalkozások rizikócsoport megközelítésével (kamasz fiúk, lányok), előadó segítségével - együttműködés az étteremmel	testnevelők tanítók szakedző szaktanár védőnő, iskolaorvos képzett szakemberek ifjúságvédelmi felelős diákönkormányzatot segítő pedagógus
	Egészségnap	az intézmény egészét átfogó projekt: különböző egészségnevelő programok gyakorlati feladatokkal	Tanítók Szaktanárok osztályfőnökök munkaközösségek külső előadók ifjúságvédelmi felelős

	Túrák, erdei iskola (Árpádtető), tábor	Önellátás, személyi higiénia, környezetvédelem gyakorlása	tanítók szaktanárok osztályfőnökök külső segítők
	Iskolaorvosi, szakorvosi egészségügyi vizsgálatok	A tanulók életkorhoz kötött vizsgálatát jelenti, mely magába foglalja a testi, érzelmi, intellektuális fejlődés követését, érzékszervek vizsgálatát (szekunder prevenció)	intézményvezetés iskolaorvos védőnő szakorvos pszichológus osztályfőnök
Tájékoztató fórumok	Szülői értekezlet, Fogadóórák	Szülőcsoport számára tervezett fórum osztály ill. iskolai szinten külső referensek bevonásával	iskolavezetés osztályfőnökök szaktanár külső szakemberek
	Szakmai tanácskozások, tréningek	Elsősorban tantestület felkészültségének fejlesztését szolgálja	intézményvezetés külső szakértő
Iskolán kívüli rendezvények	Kapcsolódás más szervezetek, intézmények programjaihoz	Nevelési Tanácsadó, Baranya Megyei Szakszolgálat, Gyermekjóléti Szolgálat, Baranya Megyei Kormányhivatal Közegészségügyi Osztálya, Rendőrkapitányság stb. szervezetek által felkínált programok látogatása: testi-lelki eredetű problémákkal, gyermekvédelmi lehetőségekkel, egészségügyi szakellátással, ifjúságvédelmi és bűnmegelőzési program	

Az egészséges testi, lelki fejlődés elősegítése a testmozgás eszközeivel:

Az iskolai testnevelés és sport kerete között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszthető.

Annak érdekében, hogy az egészségfejlesztő testmozgás hatékonyan megvalósuljon az alábbi egészségügyi, és pedagógiai szempontokat tartjuk fontosnak:

CÉL	FELADAT	SIKERKRITÉRIUM
Minden alsó tagozatos gyermek minden nap részt vesz a testmozgás programban	- tanórák keretében: órarendben meghatározott óraszámokban a testnevelés és úszás órák	Az iskola egész alsó tagozatát átfogó mindennapos testnevelés valósul meg. Minden tanuló

	keretében - tanórán kívül: különböző délutáni sportfoglalkozások	számára biztosított az egyéni testi-lelki fejlődés lehetősége.
A testnevelés órákon és egyéb testmozgási alkalmakon megtörténik a keringési és légző rendszer megfelelő fejlesztése	Tanórán és tanórán kívül a biztosított testmozgási alkalmakon az életkori sajátosságoknak megfelelően tartós, folyamatos futás alkalmazása a keringési és légzési rendszer fejlesztése érdekében	Tanulóink- az optimális terhelés mellett -állóképessége, teherbírása egyéni képességeiknek megfelelően fejlődnek.
Fontosnak tartjuk a helyes testtartás kialakítását, fenntartását.	Testnevelés órákon lényeges a gimnasztika alkalmazása, benne biomechanikailag helyes testtartást szolgáló gyakorlatanyag és légzőtorna.	A helyes testtartás fejlesztésével tudatossá válik a váz és tartóizmok egészséges szinttartása.
Gerinc és ízületvédelem szabályainak betartása	A testnevelési tananyag egészében jelentkezik a gerincoszlop és az ízületek megóvása, különös tekintettel a fittségi mérések és az izomerősítések testhelyezeteire.	Fizikai és motorikus képességek egészséges fejlesztése mellett csökkenthető ill. kiküszöbölhetők a különböző gerinc és ízületi betegségek.
Lényeges a testmozgás örömeinek, a sikerélménynek a biztosítása minden tanuló számára	Differenciált tananyaggal az egyéni képességek figyelembevételével biztosítjuk a mozgás, a játék, a versengés örömeit.	Az eltérő egyéni képességek mellett a testnevelés és sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesülnek a teljes mozgásprogramban.
Egy életen át tartó mozgás, és sportolási igény kialakítása	Testmozgás programunkkal életmód- sportokat, életminőség- sportokat is megismertetünk.	A napi testedzés szokássá válásával javul tanulóink életminősége.

Egészségfejlesztés tanórán kívül

- sportkörök
- egészségügyi szűrővizsgálatok (fogászat, hallás-és látásvizsgálatok, stb.)
- egészségügyi felvilágosító kiselőadások külső szakemberekkel (Drog prevenció, Egészséges táplálkozás, Felvilágosítás)
- Úszásoktatás

Iskolai étkeztetés

Az egészségnevelés és fejlesztés fontos területe az egészséges táplálkozás. Az iskolai étkezés minősége és mennyisége ezért kiemelt figyelmet kell, hogy kapjon. A kulturált étkezés lehetőségének biztosítása pedig nevelőmunkánkat segíti.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az *elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása* tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia, technika és testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg.

Minden tanár, tanító szaktárgyába beépíti a tananyagba az elsősegélynyújtással kapcsolatos elméleti és gyakorlati ismereteket. Ezt a kerettanterv sok helyen előírja a tantárgyak tartalmi részében.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

Tanulóink az életkori sajátosságoknak megfelelően elsajátítsák az alapszintű elsősegélynyújtási ismereteket a tanórákon megismert anatómiai és élettani ismertekre alapozva.

A bajba került társainknak nyújtott segítség, elvárható emberi cselekedet. Az ehhez szükséges tudás elsajátítására, alkalmazására mindenkinek szüksége van. Adott szituációban a legfontosabb, hogy gyorsan és hatékonyan tudjunk segítséget adni. Az elsősegély-nyújtási ismeretek tanítása során tanulóink előbb elméletben, majd gyakorlatban elsajátítják a legalapvetőbb elsősegélynyújtási technikákat

Cél olyan pozitív felelősségteljes attitűd kialakítása, elsajátítása, melynek segítségével segítséget tudnak nyújtani a rászorulóknak.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók:

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegélynyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegélynyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Vöröskereszttel
- támogatjuk a pedagógusok elsősegélynyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY–NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
Biológia	- rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
Kémia	- mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
Fizika	- égési sérülések - forrázás
Testnevelés	- magasból esés, törés, ficam

- az ötödik – nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek:
- teendők közlekedési baleset esetén,
- segítségnyújtás baleseteknél;
- a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja;
- valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele az ötödik – nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, a Magyar Vöröskereszt bevonásával - Egészségnap keretében.
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára. - Egészségnap keretében.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- Oktatófilmek megtekintése.
- Szituációs feladatok megoldása.
- Vöröskereszt, Vértó állomás és a Mentőállomás megtekintése, munkájuk megismerése.
- Előadás és magyarázat, bemutatás gyakorlásgyakoroltatás, kiselőadás,
- Tanórai foglalkozásokon témafeldolgozás
- Interaktív feladatok, esetelemzések
- Külső előadók, szakemberek meghívása (Védőnő, iskolaorvos, Vöröskereszt munkatársai, Mentő állomás dolgozói)

- h) Játékos programok, versenyek, vetélkedők, témával kapcsolatos filmvetítés-Egészségnap kertén belül.
- i) Iskolán kívüli rendezvényeken való részvétel
- j) Iskolaorvos, védőnő által tartott foglalkozások (gyerekeknek, tanároknak)
- k) Egészségnap keretén belül első-segélynyújtási ismeretek gyakorlása (újraélesztés, sebellátás)

Módszerek:

Előadás és magyarázat, bemutatás, gyakorlás, gyakoroltatás, szituációs feladatok, film- és videó vetítés, kiselőadás.

Szolgáltatások, kapcsolattartás:

- Iskolaorvos
- Védőnő
- Mentők
- Vöröskereszt
- Véraló állomás

3. 1. 2. Az egészségnevelés várható eredményei

1. A család szerepének megértése
2. A helyes viselkedés szabályainak elsajátítása, a felnőttek és a társak tisztelete.
3. A jó és a rossz tulajdonságok felismerése, önismeret és az önuralom kialakítása
4. A közösségben az „én-szerep” felismerése, a tolerancia, empátia és pozitív gondolkodás kialakítása.
5. A jó emberi és baráti kapcsolatok kialakítására és a problémák konfliktusmentes megoldására való, igény megteremtése
6. Az egészségmegőrzés alapvető feltételeinek ismerete a helyes napirend kialakítása
7. Az egészséges táplálkozás aktuális elveinek ismerete.
8. A biztonságos közlekedés és elsősegélynyújtás alapelveinek elsajátítása.
9. A káros szenvedélyek negatív hatásainak felismerése.
10. A testi higiénia iránti igény kialakítása.
11. A rendszeres testmozgásra való igény kialakítása.
12. Az egészséges életkörünyezetre való igény: tudni azt, mit tehet az ember szűkebb és tágabb környezetéért.
13. A környezet egészségre káros hatásainak ismerete.
14. Az egészségért és az egészséges környezetért folyó törekvésekben (egészség- és környezetvédelem) való aktív részvétel igényének kialakítása.
15. Az egészségtudatos, fizikailag aktív – egészségmegőrzésre épülő – motoros tevékenységekben rejlő személyiség- és közösségfejlesztésben rejlő lehetőségeket kiaknázó életvezetés igényének kialakulása és megvalósítása.
16. A stressz- és feszültségoldás elméleti ismerete és gyakorlati megvalósítása.

3. 1. 3. Komplex intézményi mozgásprogram

1. Egészséges életmód-tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon).

2. A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.
3. Az egész napos iskolai (szabadidős), és tanulószobai foglalkozásokon a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, míg a különféle szabadidős tevékenységekben azok időkeretének minimum 40 %-a erejéig a testmozgás különféle formái domináljanak a tematikai-tárgyi jelleghez igazodóan.
4. Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – nagyobb időkeretben és változatosabb programok keretében képviseltessék magukat a sportfoglalkozások (tömegsport, sportszakkör, sportkör stb.).
5. Az éves munkatervben a szorgalmi időszak minden hónapjához – az évszak sajátosságainak megfelelően (pl. tél – korcsolyázás) – legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység rendelve, mely az iskolai szabadidős és napközis időkeretben szervezett tevékenységek kiemelt iránya legyen.
6. Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében az iskolai sportegyesülettel illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulójának mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.
7. A tanulmányi kirándulások és az erdei iskolai programok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
8. A felső tagozat osztályfőnöki foglalkozásain tematikus program kerüljön kidolgozásra a testmozgás propagálására, amely életvezetési tanácsokat is foglaljon magába.
9. Az uniós és a központi költségvetési források kimerítésével, az ezekre épülő anyagi alapokra támaszkodva a legkülönbözőbb sportprogramok kerüljenek megszervezésre.
10. A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.

A komplex intézményi mozgásprogram adott tanévre aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként kerül kidolgozásra.

Sikerkritérium

Egészségnevelési programunk végrehajtását akkor tekintjük eredményesnek, ha tanulóinkban ki tudjuk alakítani azokat a tulajdonságokat, amelyek lehetővé teszik, hogy az egészség megóvása, az egészséges életmódra törekvés, a káros szenvedélyek elutasítása mindennapi életünk szerves részévé váljon. Ennek alapja az aktív együttműködés.

3.2. Az iskola környezeti nevelési elvei

Az iskolai környezetnevelés az a pedagógiai folyamat, melynek során a gyerekeket felkészítjük a környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembevevő cselekvésre.

Alapelvek

A gyermekeknél el kell érni:

- Gondolkodjon globálisan, cselekedjen lokálisan
- Alakuljon ki a felelősség elve
- Érezze az élet tiszteletének fontosságát
- Ismerje a kölcsönhatásokat a természetben és a természettel

- Tudja, hol van az ember helye a bioszférában
- Legyen felelős cselekedeteiért
- Tevékenysége során legyen elővigyázatos
- Fejlődjön és legyen nyitott az együttműködésre.

3. 2. 1. Kiemelt stratégiai céljaink

Fontos legyen mindenki számára:

- A környezet tisztaságának megőrzése
- Környezeti érzékenység kialakítása
- A Természet szeretete és védelme
- Természet- és környezetvédelmi ismeretek bővítése
- Környezetbarát életmód
- A természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben való fejlesztése a természeti környezet értékeinek és megővésének céljaival összhangban
- Globális környezeti problémák megismerése
- Részvétel a környezeti problémák elhárításában
- Környezettudatos gondolkodás kialakítása és fejlesztése

Tanulmányaik során alakuljanak ki a környezetvédelemhez kapcsolódó **fogalmak**, hogy azokat alkalmazni tudják.

- Fenntartható fejlődés – mindenből csak annyit fogyasszunk, hogy a következő nemzedékeknek is maradjon.
- Életminőségünket úgy alakítsuk ki, hogy a Föld adta lehetőségeire is gondoljunk.
- Elővigyázatosság elve – az új dolgok bevezetésénél végezzünk, vagy végeztessünk alapos ökológiai felmérést szakembereknek és a legkevésbé ártót válasszuk.
- Kölcsönösség elve – az életközösségekben (minden összefügg mindennel, ne legyünk mi a kárt okozók).

Ehhez kapcsolható feladataink:

- Szelektív gyűjtésre szoktatás
- Plakátkészítés, kiállítás
- Saját környezet rendben tartása (tanterem, kert)
- Kulturált és takarékos vízfogyasztásra, energia fogyasztásra nevelés
- Természeti értékek megismerése
- Városunk épített értékeinek megismerése illetve védelme (Világörökségi program)
- Természetes anyagok felhasználására szoktatás (Karácsonyváró, Húsvétváró)
- Kerékpáros közlekedés népszerűsítése (Bringával a suliba akció)
- Erdei iskola programjának megvalósítása Árpádtető (alapítványi támogatásból)
- Papírgyűjtés évente 2 alkalommal.
- Épület, udvar, kert növényzetének gazdagítása, gondozása
- Iskolai rendezvények alkalmával az eldobható edények mellőzése
- Iskola udvartakarítás évente egyszer.
- Kapcsolódás a város programjaihoz. (LÉPJ Ökovárosi program) pl: EON, Biokom, Vízmű nyílt napok

3. 2. 2. A környezeti nevelés színterei

- Tanítási órák
- Egyéb foglalkozások, kiemelten az egész napos iskolai foglalkozások szabadidő-szegmense, valamint a napközis és tanulószobai foglalkozások
- Erdei iskolák, osztálykirándulások, táborok
- Iskolai, kerületi, fővárosi, országos versenyek
- ÖKO-hét
- Projektnapok iskolán kívüli helyszínein

3. 2. 3. Környezeti nevelés a tanórákon

Alsó tagozaton minden tantárgyba beépíthető a természettel és környezettel való ismerkedés, környezetbarát szokások formálása.

Természetismeret

Megismerik a természet növényeket, háziállatokat, ezek élettereit. Felhasználjuk tapasztalatainkat, élményeiket, lelkesedésüket a gyűjtő munkában. Közvetlen környezetük pozitív és negatív jellemzőinek ismerete.

Magyar nyelv és irodalom

Versek, prózák olvasása (Magyarország és a világ élőlényei, tájai, történelmi eseményei, természeti értékei). Az olvasottakat kiegészítheti saját élményeivel. Értékelheti a szereplők tevékenységét, emberi kapcsolatait.

Matematika

Az alapszámítások gyakorlásánál és a szóveszes feladatoknál használhatnak adatokat a fajok egyedszámáról, a népességről. Készülhet grafikon a meteorológiai adatokról.

Testnevelés

A tiszta, szabad levegőn a mozgás egészséges! Megtapasztalják az időjárási elemek változását. Túrakon gyakorolják a tájékozódást a terepen, a helyes viselkedést a természetben.

Rajz és vizuális kultúra

A természetben gyűjtögetett holt tárgyakból művészi alkotások készítése, pl. kavics, csigaház, termések. Plakátkészítés különféle témákban, pl. hulladék.

Technika, Életvitel és Gyakorlat

Különféle anyagok megismerése, érzékszervi vizsgálatok. Környezetszennyezési formák: zaj, levegő. Természetes és mesterséges környezet különbsége. Takarékoságra nevelés.

Felső tagozaton

Tanórákon: elsősorban a *természettudományos* tárgyak a természetismeret, földrajz, biológia, fizika, kémia, adják a legtöbb lehetőséget a témához. Ismereteket szerveznek, összefüggéseket fedeznek fel, kölcsönhatásokat vesznek észre. Megismeri, talán megszereti a tágabb környezetét is. Amit szeret, azt majd védi is. Ezért a szemléletformálás nagyon fontos.

A *társadalomtudományi* tárgyakon megismeri a társadalom szerveződését, az emberi kultúra fejlődését, a viselkedés változását. A lehetőségek tágulását, vele a visszaélést, az erkölcs

változását. Elkülöníti a magánügy és közügy és közügy ismérveit. Megismeri a jogi lehetőségeket, változik világképe. Hon- és népismeret órákon a dédszülők életét tanulmányozza.

Technika, Életvitel és Gyakorlat órákon elméletben és gyakorlatban ismer meg ételkészítési módokat, a környezetbarát életformát, helyes szokásrendszereket.

Művészeti tárgyak

Érzelmi alapon közelíthetik meg az ember és a természet kapcsolatát. Bemutatható az uniformizálódás, értékvesztés. Kulturális örökségünk megőrzésének módjai. Művészi alkotás készítése hulladékokból. Iskola dekorálása, szépítése. Környezettudatosság.

Rendszeres kiállítás gyermekmunkákból. Pályázatokra való felkészülés, részvétel.

Konkrét célok

- A környezet és egészségnevelési program továbbfejlesztése..
- Osztályfőnöki órák tartása környezetvédelmi, egészségnevelési témákról.
- A tanórákon a környezeti nevelésre vonatkozó lehetőségek kihasználása.
- Problémamegoldást fejlesztő feladatok alkalmazása, gyakorlása.
- Speciális, illetve kiegészítő ismeretek szervezése.
- Számítástechnikai és multimédiás módszerek alkalmazása.
- Szaktárgyi célok megvalósulása

A célok megvalósításához szükséges készségek fejlesztése:

- Kreativitás.
- Alapműveltségi készségek (értő olvasás, beszéd, figyelem).
- Alkalmazkodás, tolerancia.
- Probléma-érzékenység.
- Problémamegoldó magatartás, gondolkodás.
- Vitakészség.
- Kritikus szemlélet.
- Konfliktus-kezelés és konfliktus-megoldás.
- Mérlegelés, értékelés készsége.
- Ökológiai szemlélet.

Úgy véljük, hogy szemléletformálást csak úgy vihetünk végbe, ha minden tantárgyban és minden iskolán kívüli programban arra törekszünk, hogy a tanulók egységesen lássák a természetet és a benne élő embert.

Célunk rávezetni őket arra, hogy a természetben tapasztalt jelenségek okait keressék, s a köztük lévő összefüggéseket kutassák.

Folyamatos, egész évben meglévő programok:

- Az iskola területének tisztán- és rendben tartása, dekorálása.
- Az iskola és környékének takarítása
- Örökzöldek, fák, növények ültetése, gondozása. (Gyakorló kert gondozása)

A programokba a tanárokon és gyerekeken kívül a szülőket is bevonjuk.

Erőforrások

A környezeti nevelési célok eléréséhez, megvalósításához feltétel, hogy a pedagógusok, diákok egymással, valamint külső intézményekkel is jó kapcsolatot, együttműködést alakítsanak ki.

Nem anyagi erőforrások

- Tanárok: Elsődleges feladatuk hogy környezettudatos magatartásukkal munkájukkal pozitív példát mutassanak a tanulók számára.
- Diákok: Az iskola minden tanulójának feladata, hogy vigyázzon környezetére. Ennek megvalósításában kiemelkedő feladat a van a DÖK-nek és az iskolánkban működő ÖKO csoportnak.
- Diákok és tanárok: A diákok ismereteiket a tanárokkal való közös munka során, iskolai és iskolán kívüli programok keretén belül sajátítják el.
- Tanárok és szülők: A szülői háttér és az iskola harmonikus együttműködése nélkülözhetetlen az iskola környezeti nevelésének terén. Szükség van arra, hogy a szülők megerősítsék gyermekeikben az iskolában elsajátított magatartásforma helyességét.
- Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak: A technikai és adminisztrációs dolgozók is aktívan részt vesznek a környezeti nevelésben, a szelektív hulladékgyűjtésben .

Módszerek

- Élményalapú, tapasztalatközpontú ismeretszerzés.
- Megbeszélés, vita.
- A média használata.
- Kiselőadások, gyűjtőmunkák
- Játékok: szituációs, drámajátékok.

Kapcsolatrendszer, kommunikáció

Iskolán belüli

- faliújságon információk közlése
- szórólapok
- iskolagyűlés
- DÖK megbeszélések
- Plakátokon felhívások
- közösségi média
- iskola honlapja
- Facebook

Iskolán kívüli

- kapcsolattartás a partnereinkkel telefonon, írásos anyagban, személyes találkozások
- részt veszünk az egyes szervezetek megbeszélésein, tájékoztatóin

A környezeti nevelés egy egész életre szóló folyamat. Az iskola adta lehetőségekre építve, és azokat kihasználva törekszünk arra, hogy ezen a területen –már az óvodában – elkezdődött munka tovább folytatódjon.

3. 2. 4. Környezeti nevelés az egyéb foglalkozásokon, kiemelve a tanulószobai foglalkozásokat

Az egyéb foglalkozásokon a nevelési-oktatási tartalomhoz igazodóan a környezettudatos magatartásra nevelés a tantárgyhoz illetve műveltségi területhez kapcsolódó tartalmi struktúra része. Minden szabadidőben töltött pedagógiai tartalmú foglalkozás döntő arányban magába foglalja – a foglalkozás tematikai jellegétől függően – mind a környezet és a természet megismerésének és védelmének témáját, mind az egészségnevelés preferált céljait. Jellegéből fakadóan elsősorban a szakkörök esetén teljesebben ki a gyakorlatban is e nevelési tartalom.

A tanulószobai foglalkozások természetes része a környezettudatos magatartásra nevelés.

3. 2.5. Környezeti nevelés osztálykiránduláson, erdei iskolában

A környezeti nevelés egyik hatékony módszere a tantárgyi időben szervezett terepi program, az osztálykirándulás és az erdei iskola szervezése, mely a helyi tantervi célok megvalósulását szolgálja azzal, hogy a valóságos környezet megismerésére, értékeinek befogadására, a problémák értelmezésére támaszkodik. A programokon az érzéki-megismerő tanulás, a cselekvő-felfedező magatartás dominál. Ösztönzi a kollektív és egyéni érdeklődés kialakulását. A szabadidő megszervezése, az önkiszolgálás, a tanulási helyzeteken kívüli csoportos tevékenységek és együttesen megélt élmények képezik fontos előnyeit. Jelentős személyiség- és közösségfejlesztő hatású.

A kirándulások, erdei iskolák időpontját éves munkatervünkben előre meghatározzuk.

3. 2. 6. A környezeti nevelés tantárgyközi keretek közt

A környezeti nevelés szempontjából kiemelt jelentősége van a szabadidős tevékenységeknek. A szabadabb keretek nagyobb teret engednek a többirányú pedagógiai módszerek alkalmazásához.

Cél	Feladat	Tevékenység	Kritérium
1. Környezettudatos magatartás elősegítése	Tudatformálás ismeretekkel, élményekkel.	Papírmerítés.	A környezettudatos gondolkodás alapjainak az elsajátítása.
	Természetes anyagokkal való ismerkedés.		
	Természeti tárgyak, dolgok, jelenségek észlelése, megfigyelése, vizsgálata.	Cserepes növények gondozása (öntözés, tápoldatozás, átültetés), az iskola környékén lévő fák, bokrok ültetése, megfigyelése, örökbefogadása, ápolása.	Igény kialakítása az esztétikus zöld környezetre.
	A természeti környezet időbeli, térbeli, működésbeli változásainak érzékelése, helyi, térségi, globális szinten.	Vízminőség- vizsgálat. Zaj- és levegőszennyezés mérése az iskola településén.	A káros környezeti hatások tudatosítása.
	A földrajzi táj és a földrajzi környezet alakulásának adott szintű értelmezése.	A geológiai tanösvények bejárása, a terület botanikai, zoológiai értékeinek megismerése.	Ismerkedés a környék természeti kincseivel.
	A környezeti problémák természettudományos megközelítésű értelmezése.	Az erdőlátogatás szabályainak ismerete. A veszélyes hulladékok megismerése, kezelésük szabályai.	A szelektív hulladékgyűjtés gyakorlatosítása.
	Környezeti hatások és történések közötti kapcsolat meglátása.		Ok-okozati összefüggések felismerése.

Cél	Feladat	Tevékenység	Kritérium
	A környezet egészségünkre gyakorolt hatásainak ismerete.	A levegőt szennyező források és a szennyeződés következményeinek vizsgálata.	
	„E” számok, ételmyszer adalékanyagok megismerése.	Mi van a Colában? – ételmyszerek vizsgálata.	Az egészséges táplálkozás megalapozása.
	A természetes és környezetbarát anyagok felhasználása. Az újrahasznosítás fogalmának, hasznának ismerete.	Papírgyűjtés, szelektív hulladékgyűjtés, veszélyes hulladékgyűjtők az iskola településén.	Környezetbarát anyagok megismerése.
	Az energia és az anyagtakarékosság fontosságának ismerete.	Az áram és víztakarékosság lehetőségeinek vizsgálata otthon és az iskolában.	Energiatakarékossági ismeretek szerzése.
	Hulladékmentességre törekvő szemlélet kialakítása.	Környezetbarát vásárlás.	Környezetbarát csomagolási ismeretek.
	A „Zöld Napok”, azaz a fontosabb környezet- és természetvédelmi jeles napok ismerete.	Megemlékezés a legfontosabb „Zöld Napokról” hagyományos formában (pl. Föld Napja) illetve projekt-módszerrel (pl. a Víz Világnapja).	A környezetvédelmi napok tartalmának jelentősége.
2. A környezetért felelős egészségorientált életvitel elősegítése	Felelős állampolgári szerepekre való felkészítés. Környezetszennyezés elhárítása, környezeti problémák felismerése.	Az Alaptörvény környezet védelméről szóló cikkeinek értelmezése. Helyi viszonyoknak megfelelő környezeti probléma kiválasztása, helyi környezeti gondok megismerése, pályázatokon való részvétellel.	A közvetlen környezet problémáinak felismerése.
	Praktikus környezetvédelmi ismeretek szerzése, a háztartás	„Zöldköznapi praktikák” megismerése lépésről lépésre.	Háztartási praktikák megismerése.

Cél	Feladat	Tevékenység	Kritérium
	környezetbarát működtetése.		
	Felelős állampolgári magatartás kialakítása. Tudatos egészség megőrzési viselkedés. A szűrővizsgálatok fontosságának ismerete.	Kerületi és iskolai egészség- és sportnapok szervezése. A komplex intézményi mozgásprogramban szereplő feladatok megvalósítása.	Az egészségmegőrzés alapjainak a kialakítása.
	Állóképesség fejlesztése. Helyes életviteli szokások kialakítása. Szabad percek, órák felhasználása. Káros környezeti hatások elkerülésének, kivédésének technikái.	Túrák, hétvégi kirándulások, erdei iskolák. A televíziózás káros hatásainak vizsgálata. Mibe ne csomagoljuk uzsonnáinkat?	Helyes napirend, életviteli szokások megismerése és alkalmazása.
3. Környezettudatos értékrend, „ökológiai morál” kialakítása	Érzelmi viszonyulások alakítása, képessé tenni az egyént a másokkal való együttműködésre. Az élet tiszteletére való nevelés. Az állatok iránti felelősség kialakítása, az állattartás etikája.	Madáretető, madárkalács készítése, madáretetés novembertől február végéig. Állatsimogató	A tudatos kisállat-védelem kialakítása.
	Megélhető vagy elképzelhető élethelyzetek teremtése.		Az állatok életközeli megismerése.
	Gondolatok befogadására és kifejezésére való nyitottság és képesség fejlesztése. A környezet esztétikai felismerése iránti igény kialakítása. Az együttes cselekvésekhez szükséges sajátos	Helyzetgyakorlatok, tanórai és tanórán kívüli tevékenységek. Az iskola esztétikai képének közös kialakítása. Erdei iskola, osztálykirándulás, projektnapok, iskola szintű programok közös megvalósítása.	Szerepjátékok által a különböző élethelyzetek megismerése.

Cél	Feladat	Tevékenység	Kritérium
	kommunikáció fejlesztése. Családi szerepek.		

3. 3. Az iskolai környezet kialakításában és az iskola működtetésében rejlő környezeti nevelési lehetőségek

Iskolánk külső, belső megjelenésének tükröznie kell azt a szemléletet, hogy mindenki fontosnak tartja a környezet állapotának milyenségét, az egészséges, esztétikus környezet biztosítását a hatékony munkavégzéshez. Nem sokat ér a szavakban átadott tudás, ha az iskola egész működése, a dolgozóinak személyes példája ellentmond annak.

Ehhez mindenkinek – pedagógusoknak, technikai munkatársaknak egyaránt – tevékenyen hozzá kell járulnia a saját munkaterületén, tevékenysége során.

Iskolánk arculatának fontos eleme a településünk lakói felé való nyitottság, törekvés arra, hogy a lakosság egy szélesebb rétege számára szabadidős és kulturális tevékenységek színtere lehessen. Ez a nyitottság viszont – egyesek ellenőrizhetetlen romboló magatartása miatt – sok előnye és lehetősége mellett jelentős elmaradást eredményezett néhány olyan fejlesztési területen, mint például az iskola külső környezetének parkosítása, a kényelmes, kulturált pihenést szolgáló eszközökkel való felszerelése. Ezen a területen rengeteg tennivalónk van.

Az iskola belső környezete

Az iskolai környezet természet közelivé formálásához az osztályteremben szobanövények gondozásával, akvárium és terrárium berendezésével járulhatunk hozzá. Az élőlények természetes közegükben való megfigyelése hasznos tapasztalatokat nyújt, igényességre nevel, hozzászoktatja a tanulókat a növényekkel való gondoskodáshoz, s egyúttal a közvetlen környezetet is emberibbé teszi.

Általánossá kell, hogy váljon iskolánkban a környezetbarát termékek használata a papírhasználattól az írószereken át a takarításig, tanórákon, tanórákon kívül és az irodákban egyaránt.

A tantermek dekorálásához lehetőség szerint természetes alapanyagokat használjunk: színes karton, fa, textil, parafa. Kerüljük az egészségkárosító adalékokat tartalmazó termékeket (oldószeres ragasztó, alkoholos filc). Műanyagokat csak indokolt esetben alkalmazzunk. A dekoráció legyen tartós, máskor is felhasználható.

A környezetismeret és a természetismeret órák eszközigényesek. Fontos, hogy milyen tárgyi felszereltségre építhetünk: szemléltetőeszközök, tablók, poszterek, képgyűjtemények, képi, vizuális információk. Ezek beszerzése, újítása folyamatos.

Hulladékgyűjtés

A szelektív hulladékgyűjtés megszervezésével hozzájárulunk nemcsak iskolánk, hanem tágabb életterünk, szűkebb környezetünk megóvásához.

Kommunikáció: faliújság

Tanulóink és természetesen a szülők, a pedagógusok figyelemfelkeltését, tájékoztatását biztosítja a faliújság. Így tudunk szóban, írásban, fotókon hírt adni az iskolában, a kerületünkben, a városunkban történő jelenségekről, folyamatokról, eseményekről, programokról.

A nevelőtestület a Pedagógiai Program módosításait egyhangúlag elfogadta.

Pécs, 2021. szeptember 01.

Jóváhagyta:

igazgató

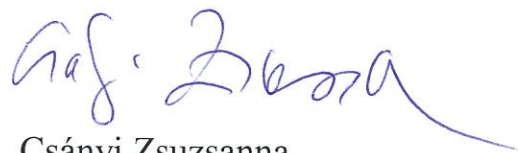
Véleményező nyilatkozat

A Pécsi Illyés Gyula Általános Iskola 2021. szeptember 1-én módosított Pedagógiai Programját az iskola Diákönkormányzata megismerte, annak tartalmával egyetért és támogatja.

Pécs, 2021. szeptember 01.

Szirtes Vanessza

DÖK vezető

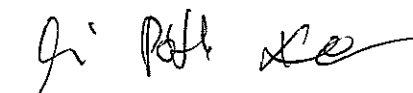

Csányi Zsuzsanna

DÖK patronáló tanár

Véleményező nyilatkozat

A Pécsi Illyés Gyula Általános Iskola 2021. szeptember 1-én módosított Pedagógiai Programját a szülői közösség megismerte, annak tartalmával egyetért és támogatja.

Pécs, 2021. szeptember 01.

Újhelyiné Poth Krisztina

szülői munkaközösség vezető

PÉCSI ILLYÉS GYULA ÁLTALÁNOS ISKOLA

7636 Pécs, Málom-hegyi út 1.

Elérhetőségek:

Porta: 72/548-010; Titkárság: 72/548-012

e-mail: illyesiskola@gmail.com

www.illyes-pecs.sulinet.hu

Nyilatkozat

Alulírott **László Valéria**, mint a

Pécsi Tankerületi Központ

Pécsi Illyés Gyula Általános Iskola

intézményvezetője kijelentem, hogy az aktualizált **Pedagógiai Programban** (dokumentum megnevezése) csak a jogszabályi változásokkal, az intézményi átszervezéssel és a fenntartó- és a működtető szervezet megváltozásával járó módosítások szerepelnek. A módosításból következően a fenntartóra többletköltség nem hárul/ többletköltség hárul.

Többletköltséget jelent:

Pécs, 2021. szeptember 01.

László Valéria

László Valéria

intézményvezető

Jeleleltérítésk
2021.09.01.

Pécsi Illyés Gyula Általános Iskola
7636 Pécs, Málom-hegyi út 1.
Telefon: 72/548-010
OM: 203205

1. Herczeg Károlyné
2. Köhalmi Kристина
3. Salacs Andina
4. Zsuzsanna Erika
5. Nagy Zoltán
6. Nagy Zoltán
7. Máté János
8. Miklós Ágnes
9. Markó-Fabian Edit
10. Dávid Dorabella Rita
11. Wanka Zoltán
12. Fiumei Rattinger Klára
13. Miklós Zoltán
14. Horváth Erika
15. Kiss Zoltán
16. Szavai-Pettker Krisztina
17. Gregor Zoltán
18. Fekete P. Zoltán
19. Fekete Zoltán
20. Székely Horváth Katalin
21. NÁMSI DÁNIEL
22. Borsos Anna
23. László Valéria
24. Fekete Zoltán
25. Fekete Zoltán